CYNLLUN MARCIO TGAU

HYDREF 2022

TGAU
MATHEMATEG
UNED 1 – HAEN SYLFAENOL
3300N10-1

© WJEC CBAC Ltd.

CYFLWYNIAD

Cafodd y cynllun marcio hwn ei ddefnyddio gan CBAC ar gyfer arholiad 2022. Cafodd ei gwblhau ar ôl trafodaeth fanwl mewn cynadleddau arholwyr gan yr holl arholwyr a oedd yn ymwneud â'r asesu. Cynhaliwyd y gynhadledd yn fuan ar ôl i'r papur gael ei sefyll fel y gellid cyfeirio at yr ystod lawn o atebion ymgeiswyr, a defnyddiwyd sgriptiau wedi'u llungopïo yn sail i'r drafodaeth. Nod y gynhadledd oedd sicrhau bod y cynllun marcio yn cael ei ddehongli a'i gymhwyso yn yr un ffordd gan yr holl arholwyr.

Y gobaith yw y bydd y wybodaeth hon o gymorth i ganolfannau ond cydnabyddir hefyd y gall athrawon, heb y fantais o gymryd rhan yng nghynhadledd yr arholwyr, fod â safbwyntiau gwahanol ynghylch rhai materion ynglŷn â manylion neu ddehongliad.

Ni all CBAC fod yn rhan o unrhyw drafodaeth na gohebiaeth yn ymwneud â'r cynllun marcio hwn.

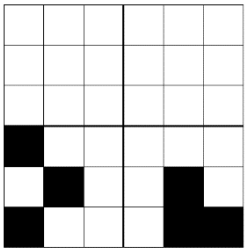
© WJEC CBAC Ltd.

CBAC TGAU MATHEMATEG

CYNLLUN MARCIO HYDREF 2022

Uned 1: Haen Sylfaenol	Marc	Sylwadau
1.(a) 63 029	B1	
1.(b) 2480	B1	
1.(c) 2037	B1	
1.(ch) 329	B1	
1.(d) 7	B2	B1 am weld 28 NEU 14 NEU weld 56 ÷ 8 NEU weld 56 ÷ 2 ÷ 4. Caniatáu B2 am ateb wedi'i fewnblannu, ond dim ond B1 os yw'n cael ei wrth-ddweud gan rif sydd ≠ 7 ar y llinell ateb.
2.(a) 91	B1	
2.(b) 59	B1	
3. Tystiolaeth o gyfrif y sgwariau 59 (cm^2)	M1 A1	Derbyn 54 i 64 (cm^2) yn gynhwysol.
4. (Cyfanswm cost y blychau bach = 7 × 5 =) (£)35 (Cyfanswm cost y blychau mawr = 59 – 35 =) (£)24 (Cost un blwch mawr = 24 ÷ 3 =) (£)8	B1 B1 B1	 Dilyn trwodd 'eu 35 wedi'i nodi neu ddeilliadol' Dilyn trwodd ‘eu 24 wedi'i nodi neu ddeilliadol’, os yw ≠ 59 Derbyn atebion dilyn trwodd sydd wedi'u talgrynnu neu eu cwtogi i'r bunt agosaf, neu fwy cywir.
Trefnu a Chyfathrebu. Cywirdeb ysgrifennu.	TC1 Y1	Am TC1, bydd disgwyl i ymgeiswyr wneud y canlynol: • cyflwyno eu hateb mewn ffordd strwythuredig • esbonio i'r darllenydd yr hyn maen nhw'n ei wneud ym mhob cam o'u hateb • gosod allan eu hesboniadau a'u gwaith cyfrifo mewn ffordd sy'n glir a rhesymegol • ysgrifennu casgliad sy'n dwyn ynghyd eu canlyniadau ac yn esbonio ystyr eu hateb Am Y1, bydd disgwyl i ymgeiswyr wneud y canlynol: • dangos eu holl waith cyfrifo • gwneud fawr ddim gwallau mewn sillafu, atalnodi a gramadeg, os o gwbl • defnyddio ffurf fathemategol gywir yn eu gwaith cyfrifo • defnyddio terminoleg briodol, unedau priodol, ayyb
5.(a) 6	B1	
5.(b) 4	B1	

© WJEC CBAC Ltd.

6.(a) –5 –2 0 4	B1	
6.(b) 3·69 3·78 3·8 3·91	B1	
7. $\frac{11}{17}$ Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol	B2	B1 am $\frac{11}{x}$, lle mae $x > 11$ NEU $\frac{y}{17}$, lle mae $y < 17$ Cosbi -1 am nodiant anghywir, e.e. 11:17
8. 360 (°) – 240(°) (= 120°) 120(°) ÷ 6 20(°)	M1 m1 A1	Dyfarnwch M1 am weld 120(°) Dilyn trwodd 'eu 120' Ateb cywir yn unig
9. ½ × (14:40 – 13:30) (= 35 mun) + 16:30 17:05 neu 5:05 p.m. neu 5 wedi 5 yn y prynhawn	M1 M1 A1	 Dyfarnwch M1 os **gwelir** cynnig ar ddarganfod gwahaniaeth amser. Mae ychwanegu 1 awr 10 mun neu 2 awr 20 mun at wahaniaeth amser yn rhoi M0M1A0; h.y. mae gweld 17:40 neu 18:50 yn rhoi M0M1A0. Ateb cywir yn unig
10.(a) (k =) 9	B1	Derbyn ateb wedi'i fewnblannu
10.(b) (p =) 12	B1	Derbyn ateb wedi'i fewnblannu
11. 8·4 cm 67° 52°	B1 B1 B1	Derbyn 8·2 cm i 8·6 cm Derbyn 65° i 69° Derbyn 50° i 54° Os dyfarnwyd B1 B1 B1, cosbi –1 os yw'r triongl yn anghyflawn neu os na ddefnyddiwyd pren mesur, neu os yw'r triongl yn adlewyrchiad o'r triongl cywir.
12. *(a)* 33	B1	Y llinell ateb sy'n cael y flaenoriaeth
12. *(b)* 37	B1	Y llinell ateb sy'n cael y flaenoriaeth Caniatáu B1 am weld 3 a 37.
13.	B2	B1 am y naill bedrant cywir neu'r llall. Anwybyddu tywyllu sydd wedi'i ddileu yn amlwg.
14. *(a)* Unrhyw esboniad dilys neu wrthenghraifft e.e. "mae 2 yn rhif cysefin" "mae 2 yn eilrif" "dydy 2 ddim yn odrif"	E1	Peidiwch â derbyn 2 ar ei ben ei hun Rhaid i'r rhif 2 fod yn yr esboniad.

© WJEC CBAC Ltd.

14. *(b)* Unrhyw esboniad dilys neu wrthenghraifft e.e. “mae 8 yn rhif ciwb” “mae 64 yn eilrif”	E1	Peidiwch â derbyn rhif ar ei ben ei hun, ond caniatáu e.e. $2^3 = 8$ Rhaid i enghraifft rifiadol fod yn yr esboniad. Os rhoddir enghraifft rifiadol rhaid iddi fod yn gywir neu heb ei gwrth-ddweud e.e. byddai “mae 2 × 2 × 2 = 16 yn eilrif" yn cael E0 byddai “mae 2 × 2 × 2 yn eilrif" yn cael E1. Os rhoddir dwy enghraifft, rhaid i un fod yn gywir am E1 Os na ddyfarnwyd marciau yn (a) a (b), dyfarnwch SC1 am rif cywir yn unig yn **y ddwy** ran e.e. 2 yn (a) **AC** 8 (neu unrhyw eilrif ciwb arall) yn (b)
15. (Andrew =) **5** (papur £10) **ac** **1** (papur £5) (Grace =) **2** (bapur £10) **a** **3** (phapur £5) (Cyfanswm =) **7** (papur £10) **a** **4** (papur £5) Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol	 B1 B1 B1	Ar gyfer y ddau farc B cyntaf, derbyn nifer y papurau, rhestr o'r papurau sydd eu hangen neu werth y papurau sydd eu hangen am B1 Caniatáu gweld priodol o £50 A £5 ar gyfer Andrew am B1. Caniatáu gweld priodol o £20 AC £15 ar gyfer Grace am B1 Y llinell ateb sy'n cael y flaenoriaeth. Dilyn trwodd os dyfarnwyd o leiaf B1 o'r blaen. Mae gweld **7** (papur £10) **a** **4** (papur £5) yn ymhlygu B1B1B1. Mae ateb terfynol o £70 a £20 yn cael B1B1B0. Sylwch: Mae'r ateb isod yn cael B1B0B1 (Andrew =) **5** (papur £10) **ac 1** (papur £5) (Grace =) **3** (phapur £10) **ac** **1** (papur £5) (Cyfanswm =) **8** (papur £10) **a** **2** (bapur £5) Os na ddyfarnwyd marciau, dyfarnwch SC1 am nifer y papurau £10 + nifer y papurau £5 sy'n rhoi cyfanswm gwerth o £90.
16.(a) $7p = 63$ $p = 9$	B1 B1	Dilyn trwodd o $7p = k$. Mae'r ateb 9 heb ei gefnogi yn cael B1B1. Mae p = 63/7 yn cael B1B0. Os yw dilyn trwodd yn arwain at ateb rhif cyfan, rhaid iddo gael ei ddangos fel rhif cyfan. Fel arall derbyn ffracsiwn (e.e. mae os yw $7p = 60$, yna p = 60/7 yn cael B0B1, ond mae p = 60÷7 yn cael B0B0) Caniatáu B1B1 am ateb cywir wedi'i fewnblannu OND dim ond B1B0 os yw'n cael ei wrth-ddweud gan $p \neq 9$. Marcio'r ateb terfynol.
16. *(b)* $4a - 15b$	B2	Rhaid bod mynegiad er mwyn cael B2. Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • gweld (+)$4a$ • gweld $-15b$ • $4a + -15b$. Marcio'r ateb terfynol.

© WJEC CBAC Ltd.

17. Pryd Gosod Cwrs Cyntaf / Prif Gwrs / Pwdin (M) (CI) (Ff) M CI I M H Ff M H I M P Ff M P I C CI Ff C CI I C H Ff C H I C P Ff C P I	B3	Am bob 11 cyfuniad gwahanol arall. Anwybyddu ailadrodd. B2 am 8, 9 neu 10 cyfuniad gwahanol. B1 am 6 neu 7 cyfuniad gwahanol.
18. (gwerth y 6ed rhif =) $6 \times 8{\cdot}5 - 5 \times 7$ $= (51 - 35)$ (=) 16	M2 A1	Dyfarnwch M1 am weld unrhyw un o'r canlynol • 5×7 • 35 • $6 \times 8{\cdot}5$ • 51 Ateb cywir yn unig
19. (1 gyfran =) (£)16.80 ÷ 8 neu gywerth (1 gyfran =) (£)2.1(0) neu gywerth (Cyfanswm =) (£)18.9(0) neu gywerth	M1 A1 A1	*Caniatáu atebion mewn punnoedd neu geiniogau* Dyfarnwch M1 A1 am weld (£)2.1(0) : (£)16.80. Os M1 A0, yna dilyn trwodd 'eu (£)2.1(0)' × 9 NEU 'eu (£)2.1(0)' + (£)16.8(0) Os rhoddir unedau, rhaid iddyn nhw fod yn gywir e.e. dyfarnwch A1 am 1890 neu 1890c ond A0 am £1890
Dull arall: *19. (Cyfanswm =) (£)16.80 ÷ 8 × 9 neu gywerth* *(Cyfanswm =) (£)18.9(0)*	*M2* *A1*	*Dyfarnwch M2 am ddull cyflawn*
20. . $\frac{20 \times 60}{400}$ neu $\frac{20 \times 59}{400}$ = 3 neu 2·95	M1 A1	Gall gael ei weld mewn camau. Ateb cywir yn unig Mae ateb heb ei gefnogi yn M0A0
21 (a) 17	B1	Marcio'r ateb terfynol.
21 (b) –1	B1	Marcio'r ateb terfynol.
22. $\frac{2}{15}$	B2	Am B2, rhaid i'r ateb fod yn ei ffurf symlaf. Dyfarnwch B1 am weld $\frac{40}{300}$ neu gywerth
23. (Arwynebedd y sgwâr =) $184 - [15 \times 9] =$ 49 (cm^2) (Hyd ochr y sgwâr =) 7 (cm) (Perimedr y sgwâr = $4 \times \sqrt{49}$ =) 28 (cm)	M2 A1 A1 B1	Dyfarnwch M1 am weld 15×9 neu 135 (cm^2) Dilyn trwodd o M2 yn unig, '√'eu 49' Gall fod wedi'i fewnblannu neu ei ysgrifennu ar y diagram Dilyn trwodd 'eu 7 deilliadol' Gall gael ei ysgrifennu ar y diagram.

© WJEC CBAC Ltd.

CYNLLUN MARCIO TGAU

HYDREF 2022

TGAU
MATHEMATEG
UNED 2 – HAEN SYLFAENOL
3300N20-1

© WJEC CBAC Ltd.

CYFLWYNIAD

Cafodd y cynllun marcio hwn ei ddefnyddio gan CBAC ar gyfer arholiad 2022. Cafodd ei gwblhau ar ôl trafodaeth fanwl mewn cynadleddau arholwyr gan yr holl arholwyr a oedd yn ymwneud â'r asesu. Cynhaliwyd y gynhadledd yn fuan ar ôl i'r papur gael ei sefyll fel y gellid cyfeirio at yr ystod lawn o atebion ymgeiswyr, a defnyddiwyd sgriptiau wedi'u llungopïo yn sail i'r drafodaeth. Nod y gynhadledd oedd sicrhau bod y cynllun marcio yn cael ei ddehongli a'i gymhwyso yn yr un ffordd gan yr holl arholwyr.

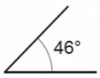
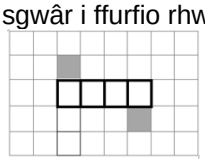
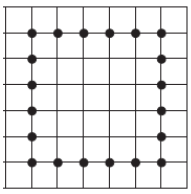
Y gobaith yw y bydd y wybodaeth hon o gymorth i ganolfannau ond cydnabyddir hefyd y gall athrawon, heb y fantais o gymryd rhan yng nghynhadledd yr arholwyr, fod â safbwyntiau gwahanol ynghylch rhai materion ynglŷn â manylion neu ddehongliad.

Ni all CBAC fod yn rhan o unrhyw drafodaeth na gohebiaeth yn ymwneud â'r cynllun marcio hwn.

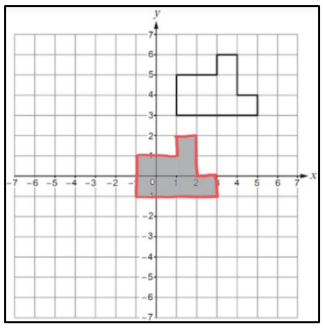
© WJEC CBAC Ltd.

CBAC TGAU MATHEMATEG

CYNLLUN MARCIO HYDREF 2022

Uned 2: Haen Sylfaenol	**Marc**	**Sylwadau**
1.(a) 452 × 63 = 28 466	B1	
1.(b) 3838	B1	
1.(c) 22	B1	
2.(a)	B1	
2.(b)	B1	
2.(c)	B1	
2.(ch) Tywyllu dau sgwâr i ffurfio rhwyd gywir e.e.	B1	Un sgwâr uwchlaw'r pedwar sgwâr sydd wedi'u rhoi ac un sgwâr islaw.
3. 5 **3** × 4 7 = 2 4 **9** 1	B1	
4. Cyfeirio at y cyfesurynnau wedi cael eu gwrthdroi e.e. • Mae'r cyfesurynnau wedi cael eu gwrthdroi Cyfeirio at y gystrawen wael e.e. • Mae wedi defnyddio hanner colon yn lle coma • Nid yw wedi ysgrifennu ei gyfesurynnau mewn cromfachau	E1 E1	Caniatáu E1 am 5, 1 NEU (5; 1). Caniatáu E1 am (1, 5). Caniatáu E1 E1 am “dylai fod yn (5, 1)”. Os dim marciau, dyfarnu E1 E0 am gyfeirio at Steve yn plotio'r pwynt yn y lle anghywir e.e. “dylai fod wedi mynd (1) ar draws ac yna (5) i fyny”. Mae plotio (1,5) gydag ‘(1,5)’ wedi'i ysgrifennu wrth ei ymyl yn E1 E0. Mae plotio (1,5) heb ddim cynnig ar esboniad yn E0 E0.
5.(a) 4a	B1	
5.(b)(i)	B1	Anwybyddu llinellau sy'n uno dotiau. B0 am ddim ond lluniadu sgwâr 6x6 heb ddotiau.
5.(b)(ii) 4 × 7 NEU 4 x 8 – 4 NEU 4 x 6 + 4 NEU 64 – 36 neu gywerth = 28	M1 A1	Dyfarnu M1 am unrhyw ddull cywir fyddai'n cynhyrchu'r ateb 28 o'i enrhifo'n gywir

© WJEC CBAC Ltd.

5.(c) (7 × 36 + 5 × 29 = 252 + 145 =) 397	B2	Marcio'r ateb terfynol. Dyfarnu B1 am weld un o'r canlynol: • 252 (nid 252w) • 145 (nid 145y) • 397wy neu 397w neu 397y
Cywirdeb ysgrifennu.	Y1	Am Y1, bydd disgwyl i ymgeiswyr wneud y canlynol: • dangos eu holl waith cyfrifo • gwneud fawr ddim gwallau mewn sillafu, atalnodi a gramadeg, os o gwbl • defnyddio ffurf fathemategol gywir yn eu gwaith cyfrifo • defnyddio terminoleg briodol, unedau priodol, ayyb
6.(a) Barrau wedi'u lluniadu'n gywir, 8 ar gyfer cwningen ac 1 ar gyfer bochdew.	B2	Am B2, rhaid i farrau fod â lled o ddau sgwâr. Goddef bwlch anghyson rhwng barrau. B1 am un o'r canlynol: • unrhyw ddangosiad o 8 cwningen ac 1 bochdew • unrhyw ddangosiad o 9 cwningen a 0 bochdew (os yw wedi'i luniadu ar siart bar, rhaid i'r 9 fod yn ddiamwys).
6.(b) $\frac{7}{22}$ Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol	B2	B1 am un o'r canlynol: • y rhifiadur 7 mewn ffracsiwn < 1. • yr enwadur 22 mewn ffracsiwn < 1. Cosbi nodiant anghywir (e.e. '7 mewn 22') −1.
7. (Y rhif i mewn yw) 16 (Ffactorau'r rhif hwn yw) 1, 2, 4, 8, 16	 B1 B1	Y llinellau ateb sy'n cael y flaenoriaeth. Dilyn trwodd 'eu 16' os yw rhwng 14 a 20 yn gynhwysol.
8.(a) 7.29 neu $\frac{729}{100}$ neu $7\frac{29}{100}$	B1	B0 am 729 ÷ 100.
8.(b) 3.4 neu $\frac{17}{5}$ neu $3\frac{2}{5}$	B1	B0 am 17 ÷ 5.
8.(c) $\frac{60}{100}$ × 28 neu gywerth = 16.8 neu $\frac{84}{5}$ neu $16\frac{4}{5}$	M1 A1	M1 A0 am 84 ÷ 5.
9. (Rhif Shelley =) 46 × 5 neu gywerth = 230	M1 A1	
10. 6 lliw melyn, 1 lliw glas, 1 lliw coch	B2	B1 am droellwr sydd wedi'i gwblhau'n llawn ac sy'n bodloni un o'r amodau canlynol: • lliw melyn yn fwy na 4 • lliw glas a lliw coch yn hafal i'w gilydd
11.(a) Helaethiad cywir	B2	Caniatáu helaethiad cywir ag unrhyw gyfeiriadaeth. B1 am dair ochr gyfagos wedi'u helaethu'n gywir â'r un cyfeiriadaeth SC1 am helaethiad yn ôl ffactor 2 neu 4
11.(b) Trawsfudiad cywir. 	B1	Peidiwch â dyfarnu B1 am weld trawsfudiad cywir gyda siapiau eraill ar y grid.

© WJEC CBAC Ltd.

12. (Ongl *EBC* = 180 – 112 =) 68 (°) (Ongl *BED* neu Ongl *AED* =) 360 – (123 + 110 + 68) neu gywerth 59 (°) x = 121 (°)	B1 M1 A1 B1	Gwiriwch y diagram am atebion. Dyfarnu M1 am ddull cyflawn i ddarganfod Ongl *BED* neu fwriad o ddull cyflawn wedi'i ddarparu heb gael ei wrth-ddweud e.e. 360 – 123 + 110 + 68 gydag 123 + 110 + 68 wedi'i adio'n anghywir ond cynnig ar dynnu o 360. Dilyn trwodd 360 – (123 + 110 + 'eu 68'), os yw 'eu 68': • ≠ 112 • ac yn < 127. Dilyn trwodd 180(°) – 'eu 59(° deilliadol)', os yw'n < 180 Mae ateb heb ei gefnogi (gall fod ar y diagram) yn cael B1M1A1B1.
Trefnu a Chyfathrebu.	TC1	Am TC1, bydd disgwyl i ymgeiswyr wneud y canlynol: • cyflwyno eu hateb mewn ffordd strwythuredig • esbonio i'r darllenydd yr hyn maen nhw'n ei wneud ym mhob cam o'u hateb • gosod allan eu hesboniadau a'u gwaith cyfrifo mewn ffordd sy'n glir a rhesymegol • ysgrifennu casgliad sy'n dwyn ynghyd eu canlyniadau ac yn esbonio ystyr eu hateb
13.(a) Glas = 45 Melyn = 20 (Ongl ar gyfer Coch =) $\frac{25}{90} \times 360$ neu gywerth **NEU** (Ongl ar gyfer Melyn =) $\frac{20}{90} \times 360$ neu gywerth (Ongl ar gyfer Coch =) 100(°) (Ongl ar gyfer Melyn =) 80(°)	 B1 B1 M1 A1 B1	Y blychau ateb sy'n cael y flaenoriaeth. Rhaid i nifer y cownteri fod yn rhifau cyfan. Dilyn trwodd 90 – 25 – 'eu 45 wedi'i nodi'. Dilyn trwodd '$\frac{\text{eu 20'}}{90} \times 360$ neu gywerth. Dilyn trwodd 360 – 180 – 'eu 100 wedi'i nodi'.
13.(b) Siart cylch wedi'i luniadu'n gywir a'r ddau sector wedi'u labelu'n gywir Ongl ar gyfer Coch = 100° Ongl ar gyfer Melyn = 80°	B2	Am B2, dilyn trwodd eu honglau o (a), os ydyn nhw'n adio i 180°. Caniatáu goddefiant o ±2° ar gyfer pob ongl. Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • onglau cywir ond dydy'r ddwy ddim wedi'u labelu'n gywir (gadael 1 neu 2 allan neu eu gwrthdroi) • un ongl gywir (o'r dilyn trwodd) ac wedi'i labelu'n gywir.

© WJEC CBAC Ltd.

13.(c) $\frac{70}{90}$ NEU $\frac{7}{9}$ NEU $\frac{280}{360}$ neu gywerth. Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol.	B2	Dilyn trwodd 'eu 45' + 25 neu 'eu 100°'+ 180°, lle bo'n bosibl. Dyfarnu B1 am un o'r canlynol: • y rhifiadur 70 neu 280 mewn ffracsiwn sy'n < 1 • yr enwadur 90 neu 360 mewn ffracsiwn sy'n < 1 • gweld adio dau ffracsiwn cywir ar gyfer coch a glas. Cosbi nodiant anghywir (e.e. '70 mewn 90') −1.
14. 30	B2	Y llinell ateb sy'n cael y flaenoriaeth. Os yw'r llinell ateb wedi'i gadael yn wag caniatáu dangosiad diamwys o'r ateb. Dyfarnu B1 am un o'r canlynol fel ateb terfynol: 6, 15, 18, 21, 22, 24, 26, 33, 34, 42, 66, 78… (yn bodloni 2 amod)
15. 34·3	B2	Marcio'r ateb terfynol. Dyfarnu B1 am un o'r canlynol: • 34(·27167.....) • 34·2.
16.(a) 1 – (0·08 + 0·2 + 0·28) neu gywerth = 0·44 neu gywerth.	M1 A1	Am y dull cyflawn. Os na ddyfarnwyd marciau, dyfarnu SC1 am 55 o ddisgyblion ar gyfer Ysgol Bryn.
16.(b) 0·28 × 125 neu gywerth. = 35 Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol	M1 A1	Mae 35/125 heb ei gefnogi neu gywerth yn ymhlygu M1A0.
17.(a) Safle *C* 300° oddi wrth *B* Safle *C* 7cm o *B*	 B1 B1	 Caniatáu goddefiant o ±2°. Caniatáu unrhyw ddangosiad diamwys bod y cyfeiriant cywir wedi cael ei luniadu (e.e. dot, croes). Caniatáu goddefiant o ±2 mm.
17 (b) (AC =) 53 (km) Cyfeiriant = 018°	 B1 B1	 Dilyn trwodd 'eu AC' × 5 **yn llym**, gyda goddefiant o ±1 km. Dilyn trwodd **llym** o'u diagram nhw. Rhaid bod yn gyfeiriant tri-rhif. Caniatáu goddefiant o ±2°
18.(a) $\frac{21·76}{32}$ (× 100%) neu gywerth = 68 (%)	M1 A1	Caniatáu 0·68 i ymhlygu M1.

© WJEC CBAC Ltd.

18.(b)	$5t - 3t = 14 - 3$ NEU $3 - 14 = 3t - 5t$ $2t = 11$ NEU $-11 = -2t$ $t = \frac{11}{2}$ neu gywerth	B1 B1 B1	Dilyn trwodd hyd at yr 2il wall. Marcio'r ateb terfynol. Mae ateb cywir yn ymhlygu B1B1B1. Peidiwch â chaniatáu $-t = -11/2$ na $t = -11/-2$. Mae ateb terfynol o '11 ÷ 2' yn B1B1B0. Os yw dilyn trwodd yn arwain at ateb rhif cyfan, rhaid iddo gael ei ddangos fel rhif cyfan. Fel arall, derbyn ffracsiwn. Caniatáu B1B1B1 am ateb cywir wedi'i fewnblannu OND dim ond B1B1B0 os yw'n cael ei wrth-ddweud gan $t \neq 11/2$ neu gywerth.

© WJEC CBAC Ltd.

CYNLLUN MARCIO TGAU

HYDREF 2022

TGAU
MATHEMATEG
UNED 1 - HAEN GANOLRADD
3300N30-1

© WJEC CBAC Ltd.

CYFLWYNIAD

Cafodd y cynllun marcio hwn ei ddefnyddio gan CBAC ar gyfer arholiad 2022. Cafodd ei gwblhau ar ôl trafodaeth fanwl mewn cynadleddau arholwyr gan yr holl arholwyr a oedd yn ymwneud â'r asesu. Cynhaliwyd y gynhadledd yn fuan ar ôl i'r papur gael ei sefyll fel y gellid cyfeirio at yr ystod lawn o atebion ymgeiswyr, a defnyddiwyd sgriptiau wedi'u llungopïo yn sail i'r drafodaeth. Nod y gynhadledd oedd sicrhau bod y cynllun marcio yn cael ei ddehongli a'i gymhwyso yn yr un ffordd gan yr holl arholwyr.

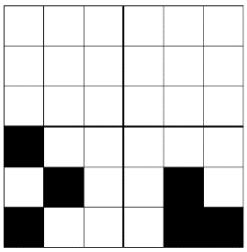
Y gobaith yw y bydd y wybodaeth hon o gymorth i ganolfannau ond cydnabyddir hefyd y gall athrawon, heb y fantais o gymryd rhan yng nghynhadledd yr arholwyr, fod â safbwyntiau gwahanol ynghylch rhai materion ynglŷn â manylion neu ddehongliad.

Ni all CBAC fod yn rhan o unrhyw drafodaeth na gohebiaeth yn ymwneud â'r cynllun marcio hwn.

© WJEC CBAC Ltd.

CBAC TGAU MATHEMATEG

CYNLLUN MARCIO HYDREF 2022

Uned 1: Haen Ganolradd	Marc	Sylwadau
1.	B2	B1 am y naill bedrant cywir neu'r llall. Anwybyddu tywyllu sydd wedi'i ddileu yn amlwg.
2. (a) Unrhyw esboniad dilys neu wrthenghraifft e.e. “mae 2 yn rhif cysefin” “mae 2 yn eilrif” “dydy 2 ddim yn odrif”	E1	Peidiwch â derbyn 2 ar ei ben ei hun. Rhaid i'r rhif 2 fod yn yr esboniad.
2. (b) Unrhyw esboniad dilys neu wrthenghraifft e.e. “mae 8 yn rhif ciwb” “mae 64 yn eilrif”	E1	Peidiwch â derbyn rhif ar ei ben ei hun, ond caniatáu e.e. $2^3 = 8$. Rhaid i enghraifft rifiadol fod yn yr esboniad. Os rhoddir enghraifft rifiadol rhaid iddi fod yn gywir neu heb ei gwrth-ddweud e.e. byddai “mae 2 × 2 × 2 = 16 yn eilrif" yn cael E0 byddai “mae 2 × 2 × 2 yn eilrif" yn cael E1. Os rhoddir dwy enghraifft, rhaid i un fod yn gywir am E1. Os na ddyfarnwyd marciau yn (a) a (b), dyfarnwch SC1 am rif cywir yn unig yn **y ddwy** ran e.e. 2 yn (a) **AC** 8 (neu unrhyw eilrif ciwb arall) yn (b).
3. (a) 33	B1	Y llinell ateb sy'n cael y flaenoriaeth.
3. (b) 37	B1	Y llinell ateb sy'n cael y flaenoriaeth. Caniatáu B1 am weld 3 a 37.

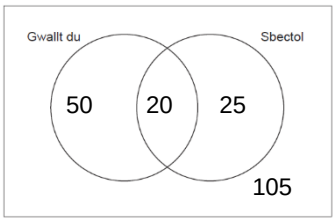
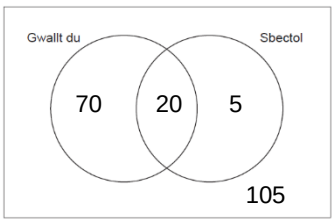
© WJEC CBAC Ltd.

4. Dewis o hyd, lled ac uchder fel bod hyd × lled × uchder = 12 h.y. 12 × 1 × 1 6 × 2 × 1 4 × 3 × 1 3 × 2 × 2 Ciwboid cywir wedi'i luniadu	B1 B2	Rhaid bod yn rhifau cyfan am B1. Gellir eu gweld mewn unrhyw drefn. Dyfarnwch B1 os nad yw hyd, lled ac uchder yn cael eu nodi ond yn cael eu hymhlygu gan y ciwboid a luniadwyd Anwybyddwch gyfeiriadaeth y ciwboid Dilyn trwodd 'eu hyd, lled ac uchder'. Am B2, rhaid i'w ciwboid gael ymylon ar hyd neu yn baralel i'r 3 chyfeiriad a gysylltir fel arfer â phapur isometrig (y ddwy groeslin a'r fertigol). Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • unrhyw un ymyl yr ymdrinnir â hi'n gywir ar y tri thro mae'n ymddangos mewn ciwboid • ciwboid wedi'i luniadu sydd â'r cyfaint 12cm^3 gyda hyd, lled ac uchder gwahanol wedi'u nodi ar y llinell ateb (e.e. 3 × 2 × 2 wedi'u nodi ar y llinellau ateb, ond ciwboid 6 × 2 × 1 wedi'i luniadu). Er mwyn dyfarnu unrhyw farc, rhaid i'r llinell fynd 'drwy'r dotiau' A rhaid i'r ddau ben fod 'ar ddot'. Anwybyddu unrhyw ymgais i ymdrin â 'llinellau cudd'.
5. (Andrew =) **5** (papur £10) **ac 1** (papur £5) (Grace =) **2** (bapur £10) **a 3** (phapur £5) (Cyfanswm =) **7** (papur £10) **a 4** (papur £5) Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol	 B1 B1 B1	Ar gyfer y ddau farc B cyntaf, derbyn nifer y papurau, rhestr o'r papurau sydd eu hangen, neu werth y papurau sydd eu hangen am B1 Caniatáu gweld priodol o £50 A £5 ar gyfer Andrew am B1. Caniatáu gweld priodol o £20 AC £15 ar gyfer Grace am B1. Y llinell ateb sy'n cael y flaenoriaeth. Dilyn trwodd os dyfarnwyd o leiaf B1 o'r blaen. Mae gweld **7** (papur £10) **a 4** (papur £5) yn ymhlygu B1B1B1. Mae ateb terfynol o £70 a £20 yn cael B1B1B0. Sylwch: Mae'r ateb isod yn cael B1B0B1 (Andrew =) **5** (papur £10) **ac 1** (papur £5) (Grace =) **3** (phapur £10) **ac 1** (papur £5) (Cyfanswm =) **8** (papur £10) **a 2** (bapur £5) Os na ddyfarnwyd marciau, dyfarnwch SC1 am nifer y papurau £10 + nifer y papurau £5 sy'n rhoi cyfanswm gwerth o £90
6.(a) $7p = 63$ $p = 9$	B1 B1	Dilyn trwodd o $7p = k$. Mae'r ateb 9 heb ei gefnogi yn cael B1B1. Mae p = 63/7 yn cael B1B0. Os yw dilyn trwodd yn arwain at ateb rhif cyfan, rhaid iddo gael ei ddangos fel rhif cyfan. Fel arall derbyn ffracsiwn (e.e mae os yw $7p = 60$, yna p = 60/7 yn cael B0B1, ond mae p = 60÷7 yn cael B0B0). Caniatáu B1B1 am ateb cywir wedi'i fewnblannu OND dim ond B1B0 os yw'n cael ei wrth-ddweud gan $p \neq 9$. Marcio'r ateb terfynol.

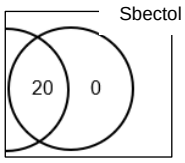
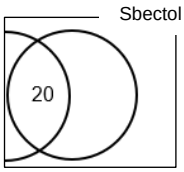
© WJEC CBAC Ltd.

6. (b) $4a - 15b$	B2	Rhaid bod mynegiad er mwyn cael B2. Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • gweld (+)$4a$ • gweld $-15b$ • $4a + -15b$. Marcio'r ateb terfynol.
7. Pryd Gosod Cwrs Cyntaf / Prif Gwrs / Pwdin (M) (CI) (Ff) M CI I M H Ff M H I M P Ff M P I C CI Ff C CI I C H Ff C H I C P Ff C P I	B3	Am bob 11 cyfuniad gwahanol arall. Anwybyddu ailadrodd. B2 am 8, 9 neu 10 cyfuniad gwahanol. B1 am 6 neu 7 cyfuniad gwahanol.
8. (gwerth y 6ed rhif =) $6 \times 8{\cdot}5 - 5 \times 7$ $= (51 - 35)$ (=) 16	M2 A1	Dyfarnwch M1 am weld unrhyw un o'r canlynol: • 5×7 • 35 • $6 \times 8{\cdot}5$ • 51. Ateb cywir yn unig
9. (1 gyfran =) (£)16.8(0) ÷ 8 neu gywerth (1 gyfran =) (£)2.1(0) neu gywerth (Cyfanswm =) (£)18.9(0) neu gywerth	*Caniatáu atebion mewn punnoedd neu geiniogau* M1 A1 A1	Dyfarnwch M1 A1 am weld (£)2.1(0) : (£)16.8(0). Os M1 A0, yna dilyn trwodd 'eu (£)2.1(0)' × 9 NEU 'eu (£)2.1(0)' + (£)16.8(0) Os rhoddir unedau, rhaid iddyn nhw fod yn gywir e.e. dyfarnwch A1 am 1890 neu 1890c ond A0 am £1890.
9. <u>Dull arall:</u> (Cyfanswm =) (£)16.8(0) ÷ 8 × 9 neu gywerth (Cyfanswm =) (£)18.9(0)	*M2* *A1*	*Dyfarnwch M2 am ddull cyflawn.*
Trefnu a Chyfathrebu. Cywirdeb ysgrifennu.	TC1 Y1	Am TC1, bydd disgwyl i ymgeiswyr wneud y canlynol: • cyflwyno eu hateb mewn ffordd strwythuredig • esbonio i'r darllenydd yr hyn maen nhw'n ei wneud ym mhob cam o'u hateb • gosod allan eu hesboniadau a'u gwaith cyfrifo mewn ffordd sy'n glir a rhesymegol • ysgrifennu casgliad sy'n dwyn ynghyd eu canlyniadau ac yn esbonio ystyr eu hateb Am Y1, bydd disgwyl i ymgeiswyr wneud y canlynol: • dangos eu holl waith cyfrifo • gwneud fawr ddim gwallau mewn sillafu, atalnodi a gramadeg, os o gwbl • defnyddio ffurf fathemategol gywir yn eu gwaith cyfrifo • defnyddio terminoleg briodol, unedau priodol, ayyb

© WJEC CBAC Ltd.

10. $\frac{20 \times 60}{400}$ neu $\frac{20 \times 59}{400}$ = 3 neu 2·95	M1 A1	Gall gael ei weld mewn camau. Ateb cywir yn unig. Mae ateb heb ei gefnogi yn M0 A0.
11. (a) 17	B1	Marcio'r ateb terfynol.
11. (b) –1	B1	Marcio'r ateb terfynol.
12 (a) $\frac{2}{15}$	B2	Am B2, rhaid i'r ateb fod yn ei ffurf symlaf. Dyfarnwch B1 am weld $\frac{40}{300}$ neu gywerth.
12. (b) Ticio YDYN ac esboniad dilys e.e. "byddech chi'n disgwyl cael amlderau (bron) yn hafal pe bai heb duedd" "byddech chi'n disgwyl (tua) 50 o bob rhif" “cafodd 6 ei daflu lawer o droeon” "ni chafodd 4 ei daflu lawer o droeon" “dydy'r amlderau ddim yr un fath” "mae pob un o'r amlderau yn wahanol"	E1	Dyfarnwch E1 os ticiwyd y blwch Ydyn neu Nac ydyn ond mae'r esboniad yn esbonio'n glir bod y dis â thuedd. Caniatáu: “dydyn nhw ddim yn hafal” “dydyn nhw ddim yr un fath”.
12. (c) $\frac{110}{300} \times 2400$ neu gywerth = 880	M1 A1	Gall gael ei ddangos mewn camau. Mae $\frac{880}{2400}$ yn ennill M1A0. Marcio'r ateb terfynol.
13. (Arwynebedd y sgwâr =) 184 – [15 × 9] = 49 (cm^2) (Hyd ochr y sgwâr =) 7 (cm) (Perimedr y sgwâr = $4 \times \sqrt{49}$ =) 28 (cm)	M2 A1 A1 B1	Dyfarnwch M1 am weld 15 × 9 neu 135 (cm^2). Dilyn trwodd o M2 yn unig, √'eu 49’. Gall fod wedi'i fewnblannu neu ei ysgrifennu ar y diagram. Dilyn trwodd 'eu 7 deilliadol’. Gall gael ei ysgrifennu ar y diagram.
14.(a) 20 AC 105 yn y man cywir Cyfanswm o 70 ar gyfer *Gwallt du* Cyfanswm cyffredinol o 200	 B1 B1 B1	Os defnyddir 'rhiciau/marciau rhifo', cosbi -1 unwaith. B0 os oes unrhyw rif arall wedi'i ysgrifennu yn yr un rhan. Dilyn trwodd 'eu 50' + 'eu 20', os yw'r ddau'n werthoedd ansero. Sylwch: Mae'r ateb isod yn cael B1B0B1.

© WJEC CBAC Ltd.

14.(b) $\frac{45}{200}$ neu $\frac{9}{40}$ neu gywerth. Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol	B2	Am B2 neu B1, rhaid i'r rhifiadur a'r enwadur fod yn rhif cyfan. Dilyn trwodd '$\frac{\text{eu 20'}}{200}$ + '$\frac{\text{eu 25'}}{200}$ os yw'r ddwy ran ddim yn wag. Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • y rhifiadur 45 mewn ffracsiwn < 1 • Dilyn trwodd 'eu 20' + 'eu 25', os yw'r ddwy ran ddim yn wag, fel rhifiadur mewn ffracsiwn < 1 • yr enwadur 200 mewn ffracsiwn < 1. Mae'r ateb $\frac{45}{200}$ yn ennill B2 beth bynnag yw 'eu diagram Venn'. Cosbi nodiant anghywir (e.e. '45 mewn 200') −1. Sylwch: Mae'r ateb $\frac{20}{200}$ yn cael B2. Mae'r ateb $\frac{20}{200}$ yn cael B1.
15. Lluniadu 60° yn gywir yn A Lluniadu'r ongl 45° yn gywir yn C	 B1 B2	TROSHAEN Trin onglau wedi'u gwrthdroi yn A a C MR-1. Rhaid gweld yr arcau llunio cywir a'r ongl wedi'i lluniadu. Os B3, cosbi -1 os nad yw'r triongl wedi'i gwblhau. Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • lluniadu'r ongl 90° yn gywir yn C • haneru 90° yn gywir yn C, ond tynnu eu llinell berpendicwlar eu hun yn C • unrhyw haneru cywir o 90° wedi'i weld.
16. Am ddull cywir sy'n cynhyrchu 2 ffactor cysefin o'r set {3, 3, 5, 5, 7} cyn yr 2il wall. 3, 3, 5, 5, 7 $3^2 \times 5^2 \times 7$	M1 A1 B1	Rhaid bod yn ddull sy'n cynnwys rhannu yn unig. Ateb cywir yn unig am weld y pum ffactor cywir (Anwybyddu 1au) Peidiwch â dilyn trwodd ffactorau sydd ddim yn rhai cysefin. Dilyn trwodd 'eu ffactorau cysefin' os defnyddir o leiaf un ffurf indecs gydag o leiaf sgwâr. Caniatáu $(3^2)(5^2)(7)$ a $3^2.5^2.7$ Peidio â chaniatáu $3^2,5^2,7$. Mae cynnwys 1 fel ffactor yn cael B0.

© WJEC CBAC Ltd.

17. (a) $6p^7q^8$	B2	Marcio'r ateb terfynol. Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • $6 \times p^7 \times q^8$ • $6p^7 \times q^8$ • $6 \times p^7q^8$ • $6p^7q^{\cdots\cdots}$ • $6p^{\cdots\cdots}q^8$ • kp^7q^8 ($k \neq 0$ neu 6) • Gweld $6p^7$ **A** q^8 mewn mynegiad (e.e. $6p^7 + q^8$).
17.(b) $7a^2 + 35a - 6a^2 - 12a + 14$ $= a^2 + 23a + 14$	B2 B2	Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • gweld $7a^2 + 35a$ • gweld $-6a^2 - 12a + 14$ (rhaid dileu'r cromfachau). Noder: Os gwelir $7a^2 + 35a - 6a^2 + 12a - 14 = a^2 + 23a + 14$, yna dyfarnwch B2 B2 (cromfachau wedi'u hymhlygu). *Dilyn trwodd am B2 os o leiaf dau derm a^2 AC o leiaf dau derm a i'w symleiddio.* *Dilyn trwodd am B1 os o leiaf dau derm a^2 NEU o leiaf dau derm a i'w symleiddio.* Dyfarnwch B2 am $1a^2 + 23a + 14$. Os na ddyfarnwyd B2 , dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • casglu cywir o 'dermau a^2' $(1)a^2$ • casglu cywir o 'dermau a' $(+23a)$. Mae'r 2il B2 (neu B1) hwn ar gyfer eu hateb **terfynol**. Rhaid i ateb cywir ddod o waith cyfrifo cywir wedi'i weld, fodd bynnag Mae $7a^2 + 35a - 6a^2 + 12a - 14 = a^2 + 23a + 14$ yn cael B2B2 (cromfachau wedi'u hymhlygu). Marcio'r ateb terfynol. Cosbi −1 o'r marc B1 neu B2 terfynol am unrhyw un o'r canlynol: • gwaith cyfrifo dilynol anghywir • unrhyw gynnig ar wneud eu mynegiad yn hafal i sero (a cheisio ei ddatrys) • ffactorio anghywir. Sylwch (gwall arwydd): Dyfarnwch B1B2 am $7a^2 + 35a - 6a^2 + 12a - 14 = a^2 + 47a - 14$ $7a^2 + 35a - 6a^2 + 12a + 14 = a^2 + 47a + 14$ $7a^2 + 35a - 6a^2 - 12a - 14 = a^2 + 23a - 14$
18.(a) (i) 4	B1	Derbyn 4/1 neu gywerth. Rhaid i'r graddiant cywir gael ei ddangos yn ddiamwys. $y = (4)x - 2$ Mae $y = 4x - 2$ yn B0, ond mae yn B1. Dyfarnwch B0 am yr ateb terfynol $4x$.

© WJEC CBAC Ltd.

18.(a) (ii) $y = 4x - 2$	B2	Dilyn trwodd 'eu graddiant' o *(a)* Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • $y = 4x \pm k$ • $y = kx - 2$ ($k \neq 0$) • $4x - 2$ ('y =' ar goll) • $y = 4x + -2$.
18 (b) Esboniad dilys gyda hafaliad wedi'i ad-drefnu A dangos bod y graddiant yn 3 neu gywerth e.e. Mae "2y - 6x = 23 yr un fath ag $y = 3x + 11{\cdot}5$, felly 3 yw graddiant y ddwy linell" "$2y = 6x + 23$ a $2y = 6x - 16$ a 3 yw graddiant y ddwy linell".	B2	B1 am un o'r canlynol: • gweld $y = 3x + k$ ($k \neq 0$ neu -8) • gweld $y = \frac{6x + 23}{2}$ • dangos 2 hafaliad cywerth wedi'u hysgrifennu yn yr un fformat e.e. $2y = 6x + 23$ a $2y = 6x - 16$ • gosodiad heb ei gefnogi bod y ddau raddiant yn 3. Caniatáu "mae'r 3x neu'r 3 yn dangos bod y llinellau'n baralel" fel esboniad. Peidiwch â chaniatáu: • "mae'r graddiannau yr un fath" oni bai bod y '3' hefyd wedi'i roi neu ei ddangos yn ddiamwys • graddiant = 3x.
19. (Cyfaint) Arwynebedd Dim Cyfaint Hyd Dim	B3	*Rhaid defnyddio'r derminoleg a roddir yn y cwestiwn*. B3 am y 5 yn gywir. B2 am 3 neu 4 yn gywir. B1 am 2 yn gywir. B0 fel arall.
20.(a) $5(\cdot 0) \times 10^6$	B2	Marcio'r ateb terfynol. Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • gweld $0{\cdot}5 \times 10^7$ • gweld 5 000 000 • gwerth cywerth cywir ond nid yn y ffurf safonol • gweld 30 000 A 0·006 • 5×10^n ($n \geq 3$, ond nid 6), yn dilyn un gwall gwerth lle yn un o'r rhifau sydd wedi'u rhoi.
20.(b) $4{\cdot}795(0) \times 10^4$	B2	Marcio'r ateb terfynol. B1 am un o'r canlynol: • gweld $479{\cdot}5(0) \times 10^2$ • $4{\cdot}8(0) \times 10^4$ • gweld 47 950 • gwerth cywerth cywir ond nid yn y ffurf safonol • gweld 47800 AC 150 • Mae 'eu 47 950' wedi'i ysgrifennu'n gywir yn y ffurf safonol, yn dilyn un gwall gwerth lle yn un o'r rhifau sydd wedi'u rhoi neu wrth adio 47800 AC 150.
21.(a) $x = \sqrt{25^2 - 10^2}$	B1	
21. (b) $\sin 40° = \frac{y}{25}$	B1	

© WJEC CBAC Ltd.

22. $POQ = 180 - (2 \times 38)$ $104\ (°)$ $x = 52(°)$ Am ddwy briodwedd onglau dilys wedi'u nodi'n briodol gydag o leiaf un briodwedd cylch (e.e. dau radiws yn gwneud triongl isosgeles AC mae'r ongl wedi'i chynnal gan arc yng nghanol cylch ddwywaith cymaint â'r ongl wedi'i chynnal ar y cylchyn).	M1 A1 B1 E1	Gwiriwch y diagram am atebion. Dyfarnwch M1A1 am weld 104. Dilyn trwodd 'eu 104' ÷ 2. Dyfarnwch E1 am unrhyw briodwedd ongl gywir briodol AC unrhyw un briodwedd cylch gywir briodol yn gysylltiedig â gwaith cyfrifo cywir. Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol ar gyfer unrhyw briodweddau anghywir eraill. Dylid caniatáu • "yr onglau mewn triongl (yn adio i 180°)" ar gyfer y briodwedd 'ongl' • "(theorem) ongl yn y canol" • "radiysau hafal" ar gyfer isosgeles.
22. Dull arall – onglau mewn hanner cylch *Estyn y llinell (PO neu QO) i greu triongl ongl-sgwâr* *$180 - 90 - 38$* *$x = 52(°)$* *Am ddwy briodwedd onglau dilys wedi'u nodi'n briodol gydag o leiaf un briodwedd cylch* *(e.e. mae'r ongl sydd wedi'i chynnal ar y cylchyn gan hanner cylch yn ongl sgwâr AC mae onglau yn yr un segment yn hafal)*	*S1* *M1* *A1* *E1*	*Wedi'i ddangos ar y diagram.* *Mae M1 yn ymhlygu S1.*

© WJEC CBAC Ltd.

23. $5n - 7 > n + 26$ neu gywerth. (Y nifer lleiaf o afalau mae Twm wedi'u casglu =) 9	B2 B2	Dyfarnwch B2 am $5n - 7 > n + 19 + 7$. Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • Gweld $5n - 7$ • Gweld $n + 26$ • Gweld $n + 19 + 7$. Rhaid i ateb gael ei roi yn dilyn gwaith o anhafaledd. Dyfarnwch B2 am $n = 9$. Dilyn trwodd am B2 neu B1, o 'eu <u>hanhafaledd</u>', os yw o anhawster cywerth (rhaid bod o leiaf 3 therm gydag o leiaf 2 derm 'n' a chysonyn).

Senarios posibl:

B2 1af	**2il B2**	
Anhafaledd wedi'i ddefnyddio	Dyfarnwyd B2 am:	Dyfarnwyd B1 am:
$5n - 7 > n + 26$ Dyfarnwyd B2	9	Gweld: • $4n > 33$ • $n > \underline{33}$ neu gywerth 4 • 8(·25) Un camgymeriad wrth ddatrys yr anhafaledd, ond yr ateb terfynol wedi'i dalgrynnu'n gywir
$5n - 7 > n + 19$ Dyfarnwyd B1	7	Gweld: • 4n > 26 • $n > \underline{26}$ neu gywerth 4 • 6(·5) Un camgymeriad wrth ddatrys yr anhafaledd, ond yr ateb terfynol wedi'i dalgrynnu'n gywir
$5n > n + 26$ Dyfarnwyd B1		
$5n - 7 < n + 26$ Dyfarnwyd B1		Gweld: • $4n < 33$ • $n < \underline{33}$ neu gywerth 4

<u>Atebion heb eu cefnogi neu ddim anhafaledd wedi'i ddangos</u>
Os B0 B0, dyfarnwch SC1 am ateb heb ei gefnogi o 9 heb ddangos unrhyw waith cyfrifo neu ddim anhafaledd wedi'i ddangos.

<u>Defnyddio hafaliadau</u>
Os defnyddiwyd hafaliad drwy'r cyfan, dyfernir B1 cyntaf posibl (gweler y pwyntiau bwled) ac yna B0.

Os dyfarnwyd B1 am hafaliad (gweler y pwyntiau bwled), gallai ail B2 neu B1 gael ei ddyfarnu os oes tystiolaeth bod yr hafaliad wedyn wedi cael ei droi'n anhafaledd (e.e. $n > 8{\cdot}25$, felly yr ateb yw 9).

Os dangoswyd anhafaledd ac yna defnyddiwyd hafaliad,
mae B2B2 yn bosibl.

© WJEC CBAC Ltd.

CYNLLUN MARCIO TGAU

HYDREF 2022

TGAU
MATHEMATEG
UNED 2 – HAEN GANOLRADD
3300N40-1

© WJEC CBAC Ltd.

CYFLWYNIAD

Cafodd y cynllun marcio hwn ei ddefnyddio gan CBAC ar gyfer arholiad 2022. Cafodd ei gwblhau ar ôl trafodaeth fanwl mewn cynadleddau arholwyr gan yr holl arholwyr a oedd yn ymwneud â'r asesu. Cynhaliwyd y gynhadledd yn fuan ar ôl i'r papur gael ei sefyll fel y gellid cyfeirio at yr ystod lawn o atebion ymgeiswyr, a defnyddiwyd sgriptiau wedi'u llungopïo yn sail i'r drafodaeth. Nod y gynhadledd oedd sicrhau bod y cynllun marcio yn cael ei ddehongli a'i gymhwyso yn yr un ffordd gan yr holl arholwyr.

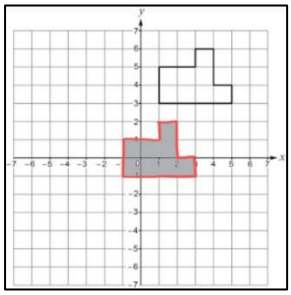
Y gobaith yw y bydd y wybodaeth hon o gymorth i ganolfannau ond cydnabyddir hefyd y gall athrawon, heb y fantais o gymryd rhan yng nghynhadledd yr arholwyr, fod â safbwyntiau gwahanol ynghylch rhai materion ynglŷn â manylion neu ddehongliad.

Ni all CBAC fod yn rhan o unrhyw drafodaeth na gohebiaeth yn ymwneud â'r cynllun marcio hwn.

© WJEC CBAC Ltd.

CBAC TGAU MATHEMATEG

CYNLLUN MARCIO HYDREF 2022

Uned 2: Haen Ganolradd	Marc	Sylwadau
1.(a) Helaethiad cywir	B2	Caniatáu helaethiad cywir ag unrhyw gyfeiriadaeth. B1 am dair ochr gyfagos wedi'u helaethu'n gywir â'r un cyfeiriadaeth SC1 am helaethiad yn ôl ffactor 2 neu 4
1.(b) Trawsfudiad cywir. 	B1	Peidiwch â dyfarnu B1 am weld trawsfudiad cywir gyda siapiau eraill ar y grid.
2. –36·2	B2	Marcio'r ateb terfynol. Dyfarnu B1 am un o'r canlynol: • gweld –64·4 (nid –64·4p) • gweld (+)28·2 (nid 28·2q ac nid –28·2) • –36·2 (gyda llythrennau ychwanegol).
3. (Ongl *EBC* = 180 – 112 =) 68 (°) (Ongl *BED* neu Ongl *AED* =) 360 – (123 + 110 + 68) neu gywerth 59 (°) x = 121 (°)	 B1 M1 A1 B1	Gwiriwch y diagram am atebion. Dyfarnu M1 am ddull cyflawn i ddarganfod Ongl *BED* neu fwriad o ddull cyflawn wedi'i ddarparu heb gael ei wrth-ddweud e.e. 360 – 123 + 110 + 68 gydag 123 + 110 + 68 wedi'i adio'n anghywir ond cynnig ar dynnu o 360. Dilyn trwodd 360 – (123 + 110 + 'eu 68'), os yw 'eu 68': • ≠ 112 • ac yn < 127. Dilyn trwodd 180(°) – 'eu 59(° deilliadol)', os yw'n < 180 Mae ateb heb ei gefnogi (gall fod ar y diagram) yn cael B1M1A1B1.

© WJEC CBAC Ltd.

Trefnu a Chyfathrebu.	TC1	Am TC1, bydd disgwyl i ymgeiswyr wneud y canlynol: • cyflwyno eu hateb mewn ffordd strwythuredig • esbonio i'r darllenydd yr hyn maen nhw'n ei wneud ym mhob cam o'u hateb • gosod allan eu hesboniadau a'u gwaith cyfrifo mewn ffordd sy'n glir a rhesymegol • ysgrifennu casgliad sy'n dwyn ynghyd eu canlyniadau ac yn esbonio ystyr eu hateb
Cywirdeb ysgrifennu.	Y1	Am Y1, bydd disgwyl i ymgeiswyr wneud y canlynol: • dangos eu holl waith cyfrifo • gwneud fawr ddim gwallau mewn sillafu, atalnodi a gramadeg, os o gwbl • defnyddio ffurf fathemategol gywir yn eu gwaith cyfrifo • defnyddio terminoleg briodol, unedau priodol, ayyb
4.(a) Glas = 45 Melyn = 20 (Ongl ar gyfer Coch =) $\frac{25}{90} \times 360$ neu gywerth **NEU** (Ongl ar gyfer Melyn =) $\frac{20}{90} \times 360$ neu gywerth (Ongl ar gyfer Coch =) 100(°) (Ongl ar gyfer Melyn =) 80(°)	 B1 B1 M1 A1 B1	Y blychau ateb sy'n cael y flaenoriaeth. Rhaid i nifer y cownteri fod yn rhifau cyfan. Dilyn trwodd 90 – 25 – 'eu 45 wedi'i nodi'. Dilyn trwodd '$\frac{\text{eu 20'}}{90} \times 360$ neu gywerth. Dilyn trwodd 360 – 180 – 'eu 100 wedi'i nodi'.
4.(b) Siart cylch wedi'i luniadu'n gywir a'r ddau sector wedi'u labelu'n gywir Ongl ar gyfer Coch = 100° Ongl ar gyfer Melyn = 80°	B2	Am B2, dilyn trwodd eu honglau o (a), os ydyn nhw'n adio i 180°. Caniatáu goddefiant o $\pm 2°$ ar gyfer pob ongl. Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • onglau cywir ond dydy'r ddwy ddim wedi'u labelu'n gywir (gadael 1 neu 2 allan neu eu gwrthdroi) • un ongl gywir (o'r dilyn trwodd) ac wedi'i labelu'n gywir.
4.(c) $\frac{70}{90}$ NEU $\frac{7}{9}$ NEU $\frac{280}{360}$ neu gywerth. Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol	B2	Dilyn trwodd 'eu 45' + 25 neu 'eu 100°'+ 180°, lle bo'n bosibl. Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • y rhifiadur 70 neu 280 mewn ffracsiwn sy'n < 1 • yr enwadur 90 neu 360 mewn ffracsiwn sy'n < 1 • gweld adio dau ffracsiwn cywir ar gyfer coch a glas. Cosbi nodiant anghywir (e.e. '70 mewn 90') −1.
5. (a) 0·034	B1	
5. (b) 67 000	B1	
5. (c) $3(4e + 5)$	B1	

© WJEC CBAC Ltd.

6. 30	B2	Y llinell ateb sy'n cael y flaenoriaeth. Os yw'r llinell ateb wedi'i gadael yn wag caniatáu dangosiad diamwys o'r ateb. Dyfarnu B1 am un o'r canlynol fel ateb terfynol: 6, 15, 18, 21, 22, 24, 26, 33, 34, 42, 66, 78… (yn bodloni 2 amod)
7. 34·3	B2	Marcio'r ateb terfynol. Dyfarnu B1 am un o'r canlynol: • 34(·27167.....) • 34·2.
8.(a) 1 – (0·08 + 0·2 + 0·28) neu gywerth = 0·44 neu gywerth.	M1 A1	Am y dull cyflawn. Os na ddyfarnwyd marciau, dyfarnu SC1 am 55 o ddisgyblion ar gyfer Ysgol Bryn.
8.(b) 0·28 × 125 neu gywerth. = 35 Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol	M1 A1	Mae 35/125 heb ei gefnogi neu gywerth yn ymhlygu M1A0.
9.(a) Safle *C* 300° oddi wrth *B* Safle *C* 7cm o *B*	 B1 B1	 Caniatáu goddefiant o ±2°. Caniatáu unrhyw ddangosiad diamwys bod y cyfeiriant cywir wedi cael ei luniadu (e.e. dot, croes). Caniatáu goddefiant o ±2 mm.
9.(b) (AC =) 53 (km) Cyfeiriant = 018°	 B1 B1	 Dilyn trwodd 'eu AC' × 5 **<u>yn llym</u>**, gyda goddefiant o ±1 km. Dilyn trwodd **<u>llym</u>** o'u diagram nhw. Rhaid bod yn gyfeiriant tri-rhif. Caniatáu goddefiant o ±2°
10.(a) $\frac{21{\cdot}76}{32}$ (× 100%) neu gywerth = 68 (%)	M1 A1	Caniatáu 0·68 i ymhlygu M1.
10.(b) $5t - 3t = 14 - 3$ NEU $3 - 14 = 3t - 5t$ $2t = 11$ NEU $-11 = -2t$ $t = \frac{11}{2}$ neu gywerth	B1 B1 B1	Dilyn trwodd hyd at yr 2il wall. Marcio'r ateb terfynol. Mae ateb cywir yn ymhlygu B1B1B1. Peidiwch â chaniatáu $-t = -11/2$ na $t = -11/-2$. Mae ateb terfynol o '11 ÷ 2' yn B1B1B0. Os yw dilyn trwodd yn arwain at ateb rhif cyfan, rhaid iddo gael ei ddangos fel rhif cyfan. Fel arall, derbyn ffracsiwn. Caniatáu B1B1B1 am ateb cywir wedi'i fewnblannu OND dim ond B1B1B0 os yw'n cael ei wrth-ddweud gan $t \neq 11/2$ neu gywerth.

© WJEC CBAC Ltd.

11. (Cyfaint y silindr =) $\pi \times 2{\cdot}3^2 \times 5$	M1	Gall gael ei weld neu ei ymhlygu mewn gwaith cyfrifo diweddarach.
$= 83(\cdot 095\ldots.)$ (cm^3) neu $26{\cdot}45\pi$	A1	Derbyn ateb rhwng 83 ac 83·11 yn gynhwysol.
(Dwysedd y metel =) $423{\cdot}1 \div 83(\cdot 095\ldots.)$	M1	Dilyn trwodd $423{\cdot}1 \div$ 'eu cyfaint silindr', os nad yw'n 5 na 2·3 (deilliadol neu wedi'i nodi). Anwybyddu unrhyw gynnig ar newid unedau (e.e. $423{\cdot}1 \div 83 \div 1000$).
Derbyn ateb rhwng 5 a 5·1 (g/cm^3)	A1	Marcio'r ateb terfynol.
11. Dull arall: *(Dwysedd y metel =)* $\dfrac{423{\cdot}1}{\pi \times 2{\cdot}3^2 \times 5}$	*M2*	*Dyfarnu M1 am weld* $\pi \times 2{\cdot}3^2 \times 5$.
Derbyn ateb rhwng 5 a 5·1 (g/cm^3)	*A2*	A1 am weld $423.1/26.45\pi$ neu $15.9(96\ldots)/\pi$ neu unrhyw ffracsiwn arall wedi'i symleiddio gydag **un** cam ar ôl i'w gyflawni.
12. Un enrhifiad cywir $1 \le x \le 2$ 2 enrhifiad cywir $1{\cdot}15 \le x \le 1{\cdot}35$, (un gwerth < 0, un gwerth > 0)	B1 B1	*Mae enrhifiad cywir yn cael ei ystyried yn ddigon i nodi a yw'n* *< 0 neu'n > 0.* *Edrych am brofi* $x^3 + 5x = 8$ *neu gywerth*
2 enrhifiad cywir $1{\cdot}15 \le x \le 1{\cdot}25$, (un gwerth < 0, un gwerth > 0)	M1	*Os na welir enrhifiadau, derbyn 'rhy uchel' neu 'rhy isel'.*
$x = 1{\cdot}2$	A1	

x	$x^3 + 5x - 8$		
1	-2		
1.1	-1.169		
1.2	**-0.272**		
1.3	**0.697**		
1.4	1.744	1.15	-0.72913
1.5	2.875	1.22	-0.08415
1.6	4.096	1.23	0.010867
1.7	5.413	1.24	0.106624
1.8	6.832	**1.25**	**0.203125**
1.9	8.359	1.35	1.210375
2	10		

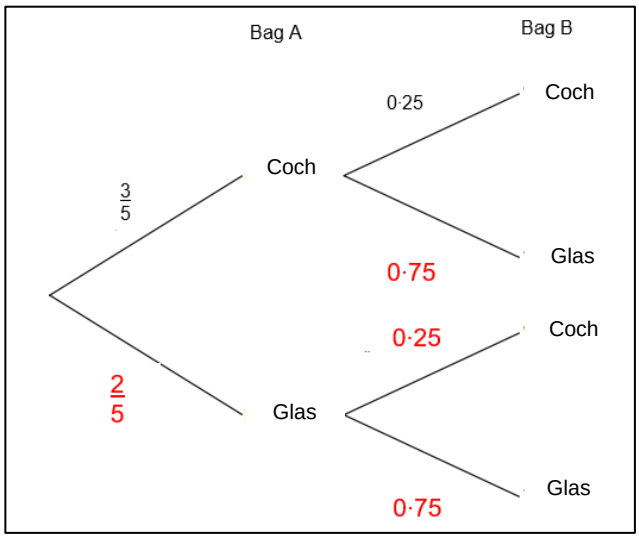
© WJEC CBAC Ltd.

13. <u>(Hyd AB)</u> $18^2 = AB^2 + 10^2$ NEU $(AB^2 =)$ $18^2 - 10^2$ neu gywerth $(AB^2 =)$ 224	M1 A1	sylwch: $(AB^2 =)$ $324 - 100$
$(AB =)$ 14·9(66…) neu 15 neu $4\sqrt{14}$ neu $\sqrt{224}$ (cm)	A1	Dilyn trwodd √'eu 224' os enillwyd M1 ar gyfer M1A0A1. *Dull arall i ddarganfod AB* *Dull cywir a chyflawn fyddai'n arwain at ateb cywir (gan ddefnyddio perthnasoedd trigonometrig).* *M2*
(Arwynebedd y cylch =) $\pi \times 9^2$	M1	*(AB =) 14·9(66…) neu 15 neu $4\sqrt{14}$ neu $\sqrt{224}$ (cm)* *A1*
(Arwynebedd y triongl =) ½ × 10 × 14·9(66…) neu gywerth	M1	Dyfarnu M1 am weld 75 neu $20\sqrt{14}$. Dilyn trwodd ½ × 10 × 'eu *AB',* os nad yw'n 18 na 10. Derbyn unrhyw ddull dilys sy'n arwain at ateb cywir.
254.4(69…) (cm^2) neu 81π **A** 74·8(33..) neu $20\sqrt{14}$ (cm^2)	A1	Ateb rhwng 254·3 a 254·51 (cm^2). Caniatáu 254. Caniatáu 75.
(Arwynebedd y rhanbarth sydd wedi'i dywyllu = 254.4(69) – 74·8(33..) =) 179 i 180 (cm^2)	B1	Caniatáu atebion wedi'u talgrynnu neu eu cwtogi. Dilyn trwodd 'eu harwynebedd cylch' – 'eu triongl' (nid 'eu *AB*') os dyfarnwyd o leiaf un M1 arwynebedd o'r blaen.
14.(a) $3y \times (y + a)$ neu $3y^2 + 3ay$ neu gywerth	B1	Dyfarnu B1 am fwriad o led × hyd. Caniatáu $3y \times y + a$ am B1.
$(a =)$ 4	B2	Dyfarnu B1 am un o'r canlynol: • $3y^2 + 3ay = 3y^2 + 12y$ • $3a = 12$ • $3ay = 12y$. Dyfarnu B1B2 am ateb heb ei gefnogi o $(a =)$ 4. Caniatáu B1B2 am ateb cywir wedi'i fewnblannu OND dim ond B1B1 os yw'n cael ei wrth-ddweud gan $a \neq 4$ neu gywerth.
14.(a) <u>*Dull Arall*</u> (Arwynebedd =) $3y\ (y + 4)$	*B2*	*Derbyn $3y(1y + 4)$.* *Dyfarnu B1 am un o'r canlynol:* • *$3y(y \pm .....)$* • *$3y(..... + 4)$* • *$3(y^2 + 4y)$* • *$y(3y + 12)$*
$(a =) 4$	*B1*	*Ateb cywir yn unig*
14.(b) (i) Esboniad ysgrifenedig dilys yn cyfeirio at werthoedd negatif **yn cynrychioli ochrau** e.e. " $(4 \times 2 - 10 = -2)$ allwch chi ddim cael gwerth negatif ar gyfer ochr" Rhaid i "x fod yn fwy na 2·5 i gael gwerth positif ar gyfer yr ochr"	E1	Caniatáu "allwch chi ddim cael hyd negatif". Peidiwch â chaniatáu • cyfrifiadau yn unig • "ni all fod yn negatif" • "ni all y gwerth fod yn negatif".

© WJEC CBAC Ltd.

14.(b)(ii) $14x - 4 - 2 \times (4x - 10)$ NEU $14x - 4 - 8x + 20$ neu gywerth	M2	Gall gael ei weld ar y diagram. Dyfarnu M1 am fwriad o ddull e.e. $4x - 10 + 4x - 10 + \mathbf{?} = 14x - 4$ e.e. $14x - 4 = \mathbf{?} + 2 \times (4x - 10)$ e.e. defnydd anghywir o gromfachau ond gwelir cynnig clir ar y cyfrifiad cywir: $14x - 4 - 8x - 20$.
(swm y ddau hyd=) $6x + 16$	A1	Dilyn trwodd o M1: $14x - 4 -$ 'eu $2 \times [4x - 10]$' neu gwerth, os yw 'eu $8x - 20$' yn gallu cael ei fynegi yn y ffurf $ax + b$, gydag a & b ≠ 0. Sylwch: Mae $14x - 4 - 8x - 20 = 6x - 24$ yn cael M1A1.
(hyd=) $3x + 8$	B1	Gall gael ei weld ar y diagram. Marcio'r ateb terfynol. Dilyn trwodd 'eu $6x + 16$' ÷ 2, os yw yn y ffurf $ax + b$, gydag a & $b \neq 0$. Mae $3x + 8$ heb ei gefnogi yn cael M2 A1 B1. Os na ddyfarnwyd marciau, dyfarnu SC1 am ateb terfynol o: • $3x + c$ ($c \neq 8$) • $kx + 8$ ($k \neq 3$ a phositif).
Dull arall: *Gweld $7x - 2$ priodol* *$7x - 2 - 4x + 10$*	*B1* *M2*	*Gall gael ei weld ar y diagram.* Dyfarnu M1 am fwriad o ddull e.e. $4x - 10 + \mathbf{?} = 7x - 2$ *$[14x - 4] \div 2 - [4x - 10]$ neu gwerth* *e.e. defnydd anghywir o gromfachau ond gwelir cynnig clir ar y cyfrifiad cywir*
(hyd=) $3x + 8$	*A1*	*Gall gael ei weld ar y diagram.* Marcio'r ateb terfynol. *Dilyn trwodd o M1.* Mae $3x + 8$ heb ei gefnogi yn cael B1 M2 A1. Os na ddyfarnwyd marciau, dyfarnu SC1 am ateb terfynol o: • $3x + c$ ($c \neq 8$) • $kx + 8$ ($k \neq 3$ a phositif).
15. $YZ = \frac{7}{\cos 41(°)}$ neu $7 \div \cos 41(°)$	M2	Dyfarnu M2 am $YZ = 7 \div \sin 49$ (×sin90) neu $\frac{7 (\times \sin 90)}{\sin 49}$ Dyfarnu B1 am un o'r canlynol: • $\cos 41 = \frac{7}{YZ}$ • $\sin 49 = \frac{7}{YZ}$ • $\frac{YZ}{\sin 90} = \frac{7}{\sin 49}$.
= 9·27(…) neu 9·28 (cm) neu 9.3 (cm)	A1	Derbyn 9(cm) o waith cyfrifo cywir. Ateb cywir yn unig.

© WJEC CBAC Ltd.

15. <u>Dull arall:</u> *Defnydd **cywir** o ddull 'dau-gam'.* *= 9·27(…) neu 9·28 (cm) neu 9.3 (cm)*	*M2* *A1*	*Mae dull trigonometrig rhannol yn M0.* *Derbyn 9(cm) o waith cyfrifo cywir.*
16. 25·55 (eiliad) – 12·35 (eiliad) NEU 25·5 (eiliad) – 12·4 (eiliad) + 2 × 0·05 (eiliad) = 13·2 (eiliad)	M2 A1	Dyfarnu M2 am **DDEFNYDD** o'r arffiniau cywir. Os cynigir sawl ymgais heb ddull/ateb yn cael ei nodi, yna dylid marcio'r ymgais derfynol. Os na enillwyd M2, dyfarnu M1 A0 am **DDEFNYDD** cywir o werthoedd 12·3 ≤ t < 12.4 a 25.5 < t ≤ 25·6. [Sylwch: Mae 25·54̇9 yn gywerth â 25·55 a gyda'r ateb 13.2 (eiliad) mae'n ennill pob un o'r 3 marc] Ateb cywir yn unig. Marcio'r ateb terfynol. Mae 13·2 heb ei gefnogi yn cael M2 A1.
17. $\frac{64}{160} \times 100$ NEU $\frac{64}{1·6}$ neu gywerth = 40	M1 A1	Peidiwch â dyfarnu M1 am 160% = 64. Dyfarnu M1A1 am ateb wedi'i fewnblannu (e.e. 40 × 1·6 = 64 neu $\frac{64}{40} \times 100 = 160$),OND dim ond M1A0 os yw'n cael ei wrth-ddweud drwy nodi bod y swm gwreiddiol ≠ 40. Mae 40 heb ei gefnogi yn cael M1 A1. Mae 40% heb ei gefnogi yn cael M0 A0.
18. (a) Diagram cyflawn 	B2	Dyfarnu B1 am **un** o'r canlynol: • 2/5 neu gywerth ar y gangen Bag A 'Glas' • 0·75 neu gywerth ar gangen Bag B 'Glas' gywir.
18. (b) Gweld $\frac{3}{5} \times 0·25$ **NEU** $\frac{2}{5} \times 0·75$ neu gywerth $\frac{3}{5} \times 0·25$ **+** $\frac{2}{5} \times 0·75$ neu gywerth 0·45 neu 9/20 neu gywerth Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol	 B1 M1 A1	Gwiriwch y diagram am atebion. Dilyn trwodd 'eu 2/5' o'r gangen bag A glas, dim ond os yw rhwng 0 ac 1. Dilyn trwodd 'eu 0.75' o gangen bag B glas, dim ond os yw rhwng 0 ac 1. Dyfarnu B1 am weld 0·15 **NEU** 0·3 neu gywerth. Dyfarnu M1 am 0·15 + 0·3. Dim ond dilyn trwodd os yw'r ateb yn llai nag 1.

© WJEC CBAC Ltd.

19. Dull i ddileu un newidyn e.e. cyfeirnodau hafal **A** bwriad priodol i adio neu dynnu neu ddefnyddio dull amnewid. Newidyn cyntaf wedi'i ddarganfod $x = -4$ neu $y = 2$ Amnewid i ddarganfod yr 2il newidyn. Ail newidyn wedi'i ddarganfod.	 M1 A1 m1 A1	 Caniatáu un gwall mewn un term (nid y term sydd â chyfernodau hafal). Ateb cywir yn unig. Rhaid i'r ateb fod yn rhif cyfan (e.e. nid $x = -12/3$) Dilyn trwodd amnewid 'eu newidyn 1af' os enillwyd M1. Os yw dilyn trwodd yn arwain at ateb rhif cyfan, rhaid iddo gael ei ddangos fel rhif cyfan. Fel arall, derbyn ffracsiwn. Dim marciau am 'gynnig a gwella'. Dim marciau am ateb heb ei gefnogi.

© WJEC CBAC Ltd.

CYNLLUN MARCIO TGAU

HYDREF 2022

TGAU
MATHEMATEG
UNED 1 – HAEN UWCH
3300N50-1

© WJEC CBAC Ltd.

CYFLWYNIAD

Cafodd y cynllun marcio hwn ei ddefnyddio gan CBAC ar gyfer arholiad 2022. Cafodd ei gwblhau ar ôl trafodaeth fanwl mewn cynadleddau arholwyr gan yr holl arholwyr a oedd yn ymwneud â'r asesu. Cynhaliwyd y gynhadledd yn fuan ar ôl i'r papur gael ei sefyll fel y gellid cyfeirio at yr ystod lawn o atebion ymgeiswyr, a defnyddiwyd sgriptiau wedi'u llungopïo yn sail i'r drafodaeth. Nod y gynhadledd oedd sicrhau bod y cynllun marcio yn cael ei ddehongli a'i gymhwyso yn yr un ffordd gan yr holl arholwyr.

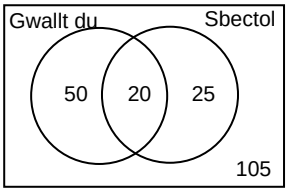
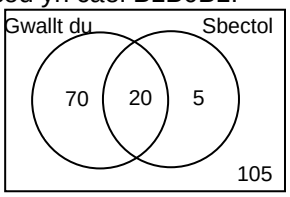
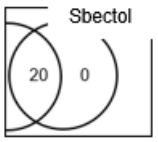
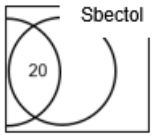
Y gobaith yw y bydd y wybodaeth hon o gymorth i ganolfannau ond cydnabyddir hefyd y gall athrawon, heb y fantais o gymryd rhan yng nghynhadledd yr arholwyr, fod â safbwyntiau gwahanol ynghylch rhai materion ynglŷn â manylion neu ddehongliad.

Ni all CBAC fod yn rhan o unrhyw drafodaeth na gohebiaeth yn ymwneud â'r cynllun marcio hwn.

© WJEC CBAC Ltd.

CBAC TGAU MATHEMATEG

CYNLLUN MARCIO HYDREF 2022

Uned 1: Haen Uwch	Marc	Sylwadau
1.(a) 		Os defnyddir 'rhiciau/marciau rhifo', cosbi -1 unwaith.
20 AC 105 yn y man cywir Cyfanswm o 70 ar gyfer *Gwallt du*	B1 B1	B0 os oes unrhyw rif arall wedi'i ysgrifennu yn yr un rhan. Dilyn trwodd 'eu 50' + 'eu 20', os yw'r ddau'n werthoedd ansero.
Cyfanswm cyffredinol o 200	B1	Sylwch: Mae'r ateb isod yn cael B1B0B1.
1.(b) $\frac{45}{200}$ neu $\frac{9}{40}$ neu gywerth. Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol	B2	Am B2 neu B1, rhaid i'r rhifiadur a'r enwadur fod yn rhif cyfan. Dilyn trwodd ‘$\frac{\text{eu 20’ + ‘eu 25’}}{200}$ os yw'r ddwy ran ddim yn wag. Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • y rhifiadur 45 mewn ffracsiwn < 1 • Dilyn trwodd ‘eu 20’ + ‘eu 25’, os yw'r ddwy ran ddim yn wag, fel rhifiadur mewn ffracsiwn < 1 • yr enwadur 200 mewn ffracsiwn < 1. Mae'r ateb $\frac{45}{200}$ yn ennill B2 beth bynnag yw 'eu diagram Venn'. Cosbi nodiant anghywir (e.e. ‘45 mewn 200’) −1. Noder: Sylwch: Mae'r ateb $\frac{20}{200}$ yn cael B2. Mae'r ateb $\frac{20}{200}$ yn cael B1.

© WJEC CBAC Ltd.

2. Lluniadu 60° yn gywir yn A Lluniadu'r ongl 45° yn gywir yn C	 B1 B2	Trin onglau wedi'u gwrthdroi yn A a C MR-1. Rhaid gweld yr arcau llunio cywir a'r ongl wedi'i lluniadu. Os B3, cosbi -1 os nad yw'r triongl wedi'i gwblhau. Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • lluniadu'r ongl 90° yn gywir yn C • haneru 90° yn gywir yn C, ond tynnu eu llinell berpendicwlar eu hun yn C • unrhyw haneru cywir o 90° wedi'i weld.
3. Am ddull cywir sy'n cynhyrchu 2 ffactor cysefin o'r set {3, 3, 5, 5, 7} cyn yr 2il wall. 3, 3, 5, 5, 7 $3^2 \times 5^2 \times 7$	M1 A1 B1	Rhaid bod yn ddull sy'n cynnwys rhannu yn unig Ateb cywir yn unig am weld y pum ffactor cywir (Anwybyddu 1au) Peidiwch â dilyn trwodd ffactorau sydd ddim yn rhai cysefin. Dilyn trwodd 'eu ffactorau cysefin' os defnyddir o leiaf un ffurf indecs gydag o leiaf sgwâr. Caniatáu $(3^2)(5^2)(7)$ a $3^2.5^2.7$ Peidio â chaniatáu $3^2,5^2,7$. Mae cynnwys 1 fel ffactor yn cael B0.
4.*(a)* $6p^7q^8$	B2	Marciwch yr ateb terfynol Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • $6 \times p^7 \times q^8$ • $6p^7 \times q^8$ • $6 \times p^7q^8$ • $6p^7q^{\cdots\cdots}$ • $6p^{\cdots\cdots}q^8$ • kp^7q^8 ($k \neq 0$ neu 6) • Gweld $6p^7$ **A** q^8 mewn mynegiad (e.e. $6p^7 + q^8$).

© WJEC CBAC Ltd.

4.*(b)* $7a^2 + 35a - 6a^2 - 12a + 14$	B2	Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • gweld $7a^2 + 35a$. • gweld $-6a^2 - 12a + 14$ (rhaid dileu'r cromfachau) Noder: Os gwelir $7a^2 + 35a - 6a^2 + 12a - 14 = a^2 + 23a + 14$, yna dyfarnwch B2 B2 (cromfachau wedi'u hymhlygu).
$= a^2 + 23a + 14$	B2	*Dilyn trwodd am B2 os o leiaf dau derm a^2 AC o leiaf dau derm a i'w symleiddio.* *Dilyn trwodd am B1 os o leiaf dau derm a^2 NEU o leiaf dau derm a i'w symleiddio.* Dyfarnwch B2 am $1a^2 + 23a + 14$ Os na ddyfarnwyd B2 , dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • casglu cywir o 'dermau a^2' $(1)a^2$ • casglu cywir o 'dermau a' $(+23a)$. Mae'r 2il B2 (neu B1) hwn ar gyfer eu hateb **terfynol**. Rhaid i ateb cywir ddod o waith cyfrifo cywir wedi'i weld, fodd bynnag Mae $7a^2 + 35a - 6a^2 + 12a - 14 = a^2 + 23a + 14$ yn cael B2B2 (cromfachau wedi'u hymhlygu). Marciwch yr ateb terfynol Cosbi −1 o'r marc B1 neu B2 terfynol am unrhyw un o'r canlynol: • gwaith cyfrifo dilynol anghywir • unrhyw gynnig ar wneud eu mynegiad yn hafal i sero (a cheisio ei ddatrys) • ffactorio anghywir Sylwch (gwall arwydd): Dyfarnwch B1B2 am $7a^2 + 35a - 6a^2 + 12a + 14 = a^2 + 47a + 14$ $7a^2 + 35a - 6a^2 + 12a - 14 = a^2 + 47a - 14$ $7a^2 + 35a - 6a^2 - 12a - 14 = a^2 + 23a - 14$
5.*(a)* (i) 4	B1	Derbyn 4/1 neu gywerth. Rhaid i'r graddiant cywir gael ei ddangos yn ddiamwys. $y = (4)x - 2$ Mae $y = 4x - 2$ yn B0, ond mae yn B1. Dyfarnwch B0 am yr ateb terfynol $4x$.
5.*(a)* (ii) $y = 4x - 2$	B2	Dilyn trwodd 'eu graddiant' o *(a)* Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • $y = 4x \pm k$. • $y = kx - 2$ $(k \neq 0)$ • $4x - 2$ ('$y =$' ar goll) • $y = 4x + - 2$.

© WJEC CBAC Ltd.

5. (b) Esboniad dilys gyda hafaliad wedi'i ad-drefnu A dangos bod y graddiant yn 3 neu gywerth e.e. Mae "2y – 6x = 23 yr un fath ag $y = 3x + 11{\cdot}5$, felly 3 yw graddiant y ddwy linell" "2y = 6x + 23 a 2y = 6x – 16 a 3 yw graddiant y ddwy linell"	B2	B1 am un o'r canlynol: • gweld $y = 3x + k$ ($k \neq 0$ neu -8) • gweld $y = \frac{6x + 23}{2}$ • dangos 2 hafaliad cywerth wedi'u hysgrifennu yn yr un fformat e.e. 2y = 6x + 23 a 2y = 6x – 16 • gosodiad heb ei gefnogi bod y ddau raddiant yn 3. Caniatáu "mae'r 3x (neu'r 3) yn dangos bod y llinellau'n baralel" fel esboniad Peidiwch â chaniatáu: • "mae'r graddiannau yr un fath" oni bai bod y '3' hefyd wedi'i roi neu ei ddangos yn ddiamwys • graddiant = 3x.
6. (Cyfaint) Arwynebedd Dim Cyfaint Hyd Dim	'	*Rhaid defnyddio'r derminoleg a roddir yn y cwestiwn*. B3 am y 5 yn gywir. B2 am 3 neu 4 yn gywir. B1 am 2 yn gywir. B0 fel arall.
7.(a) $5(\cdot 0) \times 10^6$	B2	Marcio'r ateb terfynol. Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • gweld $0{\cdot}5 \times 10^7$ • gweld 5 000 000 • gwerth cywerth cywir ond nid yn y ffurf safonol. • gweld 30 000 A $0{\cdot}006$ • 5×10^n ($n \geq 3$, ond nid 6), yn dilyn un gwall gwerth lle yn un o'r rhifau sydd wedi'u rhoi.
7.(b) $4{\cdot}795(0) \times 10^4$	B2	Marcio'r ateb terfynol. B1 am un o'r canlynol: • gweld $479{\cdot}5(0) \times 10^2$ • $4{\cdot}8(0) \times 10^4$ • gweld 47 950 • gwerth cywerth cywir ond nid yn y ffurf safonol. • gweld 47800 AC 150 • Mae 'eu 47 950' wedi'i ysgrifennu'n gywir yn y ffurf safonol, yn dilyn un gwall gwerth lle yn un o'r rhifau sydd wedi'u rhoi neu wrth adio 47800 AC 150.
8.*(a)* $x = \sqrt{25^2 - 10^2}$	B1	
8.*(b)* $\sin 40° = \frac{y}{25}$	B1	

© WJEC CBAC Ltd.

9. $POQ = 180 - (2 \times 38)$ $104\ (°)$ $x = 52(°)$ Am ddwy briodwedd onglau dilys wedi'u nodi'n briodol gydag o leiaf un briodwedd cylch (e.e. dau radiws yn gwneud triongl isosgeles AC mae'r ongl wedi'i chynnal gan arc yng nghanol cylch ddwywaith cymaint â'r ongl wedi i chynnal ar y cylchyn)	M1 A1 B1 E1	Gwiriwch y diagram am atebion. Dyfarnwch M1A1 am weld 104. Dilyn trwodd 'eu 104' ÷ 2. Dyfarnwch E1 am unrhyw briodwedd ongl gywir briodol AC unrhyw un briodwedd cylch gywir briodol yn gysylltiedig â gwaith cyfrifo cywir. Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol ar gyfer unrhyw briodweddau anghywir eraill. Dylid caniatáu • "yr onglau mewn triongl (yn adio i 180°)" ar gyfer y briodwedd 'ongl' • "(theorem) ongl yn y canol" • "radiysau hafal" ar gyfer isosgeles.
9. *Dull arall – onglau mewn hanner cylch* *Estyn y llinell (PO neu QO) i greu triongl ongl-sgwâr* *180 – 90 – 38* *x = 52(°)* *Am ddwy briodwedd onglau dilys wedi'u nodi'n briodol gydag o leiaf un briodwedd cylch* *(e.e. mae'r ongl sydd wedi'i chynnal ar y cylchyn gan hanner cylch yn ongl sgw*âr AC *mae onglau yn yr un segment yn hafal)*	*S1* *M1* *A1* *E1*	*Wedi'i ddangos ar y diagram* *Mae M1 yn ymhlygu S1*

© WJEC CBAC Ltd.

10. $5n - 7 > n + 26$ neu gywerth. (Y nifer lleiaf o afalau mae Twm wedi'u casglu =) 9	B2 B2	Dyfarnwch B2 am $5n - 7 > n + 19 + 7$. Dyfarnwch B1 am un o'r canlynol: • Gweld $5n - 7$ • Gweld $n + 26$ • Gweld $n + 19 + 7$ Rhaid i ateb gael ei roi yn dilyn gwaith o anhafaledd. Dyfarnwch B2 am $n = 9$. Dilyn trwodd am B2 neu B1, o 'eu <u>hanhafaledd</u>', os yw o anhawster cywerth (rhaid bod o leiaf 3 therm gydag o leiaf 2 derm 'n' a chysonyn). Senarios posibl:

B2 1af	**2il B2**	
Anhafaledd wedi'i ddefnyddio	Dyfarnwyd B2 am:	Dyfarnwyd B1 am:
$5n - 7 > n + 26$ Dyfarnwyd B2	9	Gweld: • $4n > 33$ • $n > \frac{33}{4}$ neu gywerth • 8(·25) Un camgymeriad wrth ddatrys yr anhafaledd, ond yr ateb terfynol wedi'i dalgrynnu'n gywir
$5n - 7 > n + 19$ Dyfarnwyd B1	7	Gweld: • 4n > 26 • $n > \frac{26}{4}$ neu gywerth • 6(·5) Un camgymeriad wrth ddatrys yr anhafaledd, ond yr ateb terfynol wedi'i dalgrynnu'n gywir
$5n > n + 26$ Dyfarnwyd B1		
$5n - 7 < n + 26$ Dyfarnwyd B1		Gweld: • $4n < 33$ • $n < \frac{33}{4}$ neu gywerth

<u>Atebion heb eu cefnogi neu ddim anhafaledd wedi'i ddangos</u>
Os B0 B0, dyfarnwch SC1 am ateb heb ei gefnogi o 9 heb ddangos unrhyw waith cyfrifo neu ddim anhafaledd wedi'i ddangos.

<u>Defnyddio hafaliadau</u>
Os defnyddiwyd hafaliad drwy'r cyfan, dyfernir B1 cyntaf posibl (gweler y pwyntiau bwled) ac yna B0.

Os dyfarnwyd B1 am hafaliad (gweler y pwyntiau bwled), gallai ail B2 neu B1 gael ei ddyfarnu os oes tystiolaeth bod yr hafaliad wedyn wedi cael ei droi'n anhafaledd (e.e. $n > 8{\cdot}25$, felly yr ateb yw 9).

Os dangoswyd anhafaledd ac yna defnyddiwyd hafaliad,
mae B2B2 yn bosibl.

© WJEC CBAC Ltd.

Trefnu a Chyfathrebu. Cywirdeb ysgrifennu.	TC1 Y1	Am TC1, bydd disgwyl i ymgeiswyr wneud y canlynol: • cyflwyno eu hateb mewn ffordd strwythuredig • esbonio i'r darllenydd yr hyn maen nhw'n ei wneud ym mhob cam o'u hateb • gosod allan eu hesboniadau a'u gwaith cyfrifo mewn ffordd sy'n glir a rhesymegol • ysgrifennu casgliad sy'n dwyn ynghyd eu canlyniadau ac yn esbonio ystyr eu hateb Am Y1, bydd disgwyl i ymgeiswyr wneud y canlynol: • dangos eu holl waith cyfrifo • gwneud fawr ddim gwallau mewn sillafu, atalnodi a gramadeg, os o gwbl • defnyddio ffurf fathemategol gywir yn eu gwaith cyfrifo • defnyddio terminoleg briodol, unedau priodol, ayyb.
11.*(a)* (i) $y \propto x^3$ NEU $y = kx^3$ $108 = k \times 3^3$ NEU $k = 4$ $(y =)\ 4x^3$	B1 M1 A1	Caniatáu $y \propto kx^3$ Mae M1 yn ymhlygu B1. Dilyn trwodd o $y \propto x^n$ gydag $n > 1$ neu n = –3 Mae defnyddio n = –3 yn arwain at k = 2916 Mae defnyddio n = 2 yn arwain at k = 12 Gall gael ei weld yn rhan (ii)
11.*(a)* (ii) x 3 5 **10** y 108 **500** 4000	B2	B1 am bob gwerth cywir. Gwirio'r lle gwaith cyfrifo os yw'r tabl yn wag. Dilyn trwodd o 'eu k', os dyfarnwyd M1 (derbyn ateb sydd wedi ei adael fel gwreiddyn) (Dim dilyn trwodd ar gyfer $y = (1)x^3$) Dilyn trwodd o $y \propto x^n$ gydag $n > 1$ neu n = –3 Mae defnyddio n = –3 yn arwain at yr atebion 23.328 a 0.9 Mae defnyddio n = 2 yn arwain at yr atebion 300 a $\sqrt{(1000/3)}$
11.*(b)* Gosodiad dilys e.e. Mae *e* yn cael ei haneru; Mae *e* yn cael ei rhannu â 2	E1	
12. Cyfeirio at: Helaethiad Ffactor graddfa –2 Canol yr helaethiad (–3, 1)	B1 B1 B1	Os B3, cosbi -1 am drawsffurfiad aml-gam e.e. 'cylchdro 180°' ychwanegol
13. *AE* = *CE* (Wedi'i roi) *BE* = *DE* (Wedi'i roi) Ongl *AEB* = Ongl *CED* (Onglau croesfertigol) SAS (felly mae'r triongl *ABE* a'r triongl *CDE* yn gyfath)	B2 E1	Y 3 wedi'u nodi Mae 'rhiciau' neu 'arcau' (neu labelu) ar y diagram yn annigonol. B1 am nodi 1 neu 2. Gall gosodiadau ychwanegol (cywir neu anghywir) gael eu hanwybyddu. Dilyn trwodd os dyfarnwyd o leiaf B1. Caniatáu gosodiad cywerth e.e. 'dwy ochr a'r ongl gynwysedig' (ond nid e.e. 'dwy ochr ac ongl').

© WJEC CBAC Ltd.

14. Pob un o'r llinellau $y = \frac{1}{2}x + 1$, $y + x = 0$ ac $x = 3$ yn gywir. Rhanbarth cywir wedi'i nodi.	B2 B1	B1 am unrhyw 2 linell gywir. Os dangosir $y = 3$ ac unrhyw linell fertigol neu lorweddol arall e.e. $y = \pm 3$ neu $x = -3$, peidiwch â dyfarnu marc oni bai bod $x = 3$ wedi'i dewis ar gyfer y rhanbarth neu wedi'i labelu'n glir. Dilyn trwodd llym os dyfarnwyd B1. Derbyn dangosiad drwy 'dywyllu'.
15.*(a)* $x =$ 0·6545454..... a $100x =$ 65·45454... gyda chynnig ar dynnu 648/990 (= 324/495 = 108/165 = 36/55 neu gywerth)	M1 A1	Dull cyflawn. Neu $10x$ a $1000x$, neu gywerth. Neu ddull cyflawn arall. Mae x a 10 000x yn rhoi'r ateb 65448 / 99990. Mae'r ateb 64·8/99 yn ennill M1 yn unig. Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol
15(a) Dull arall *0·6 + 0·0545454..... = 6/10 + 54/990 neu gywerth* *648/990* *(= 36/55 neu gywerth)*	*M1* *A1*	*Mae'r ateb 64·8/99 yn ennill M1 yn unig.* Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol
15.*(b)* 1/9	B2	B1 am 9^{-1} neu $1/3^2$ neu $(1/3)^2$ neu $1/\sqrt[3]{729}$ neu $1/729^{1/3}$ neu $(1/729)^{1/3}$ neu $\sqrt[3]{(1/729)}$ Marcio'r ateb terfynol.
16. $(\frac{1}{3}\pi r^2 h =)\ \pi r^2 \times \frac{3r}{2}$ neu gywerth $2\pi r^2 h = 3\pi r^2 \times 3r$ neu gywerth NEU $\frac{1}{3}h = \frac{3r}{2}$ neu gywerth NEU $h = \frac{3\pi r^2 \times 3r}{2\pi r^2}$ neu gywerth $h = \frac{9r}{2}$ neu gywerth	M1 M1 A1	Mynegiad cywir ar gyfer cyfaint y silindr Hafalu cyfeintiau AC un cam ychwanegol i ddarganfod h e.e. • clirio ffracsiynau • canslo π neu r^2 neu'r ddau • ynysu h (heb ei symleiddio) Mynegiad cywir wedi'i symleiddio. Dyfarnu marciau llawn am ateb cywir, os na welir gwaith cyfrifo anghywir
17. $\sqrt{20} = 2\sqrt{5}$ $(\sqrt{5})^3 = 5\sqrt{5}$ $(\frac{2\sqrt{5} + 5\sqrt{5} + 11\sqrt{5}}{3} =)$ $6\sqrt{5}$	B1 B1 B1	 Dilyn trwodd os dyfarnwyd B1 yn barod AC os yw pob term yn y ffurf $a\sqrt{5}$ (a'r ateb yw $b\sqrt{5}$ lle mae b yn gyfanrif). $18\sqrt{5}$ (heb ddim gwaith cyfrifo sy'n gwrth-ddweud) yn ymhlygu B2. $6\sqrt{5}$ (heb ddim gwaith cyfrifo sy'n gwrth-ddweud) yn ymhlygu B3.

© WJEC CBAC Ltd.

18. Strategaeth P(glas, melyn) a P(melyn, glas) 7/10 × 5/11 + 3/10 × 9/11 = 62/110 (= 31/55)	S1 M2 A1	Unrhyw ddangosiad e.e. diagram coeden gyda changhennau perthnasol wedi'u nodi M1 am weld 7/10 × 5/11 neu 3/10 × 9/11 NEU M1 am wall (cyson) mewn enwadur o fewn cyfrifiad sydd fel arall yn gyflawn Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol Os M0 A0, dyfarnu (S1) SC1 am ateb o 42/90 neu 52/100 neu 62/120 neu gywerth (o beidio â rhoi cardiau i mewn yn lle neu roi un cerdyn yn unig i mewn yn lle neu roi'r cerdyn gwreiddiol yn ôl i mewn ynghyd â chardiau ychwanegol).
Dull arall *Strategaeth 1 – [P(glas, glas) + P(melyn, melyn)]* *1 – [7/10 × 6/11 + 3/10 × 2/11]* *= 62/110 (= 31/55)*	*S1* *M2* *A1*	*Unrhyw ddangosiad e.e. diagram coeden gyda changhennau perthnasol wedi'u nodi* *M1 am weld 7/10 × 6/11 neu 3/10 × 2/11* *NEU* *M1 am wall (cyson) mewn enwadur o fewn cyfrifiad sydd fel arall yn gyflawn* Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol *Os M0 A0, dyfarnu (S1) SC1 am ateb o 42/90 neu 52/100 neu 62/120 neu gywerth (o beidio â rhoi cardiau i mewn yn lle neu roi un cerdyn yn unig i mewn yn lle neu roi'r cerdyn gwreiddiol yn ôl i mewn ynghyd â chardiau ychwanegol.)*
19.*(a)* (i) (-5, 8)	B1	
19.*(a)* (ii) (2, 4)	B1	
19.*(b)* $y = f(-x)$	B1	
20. 155° a 205° heb ddim gwerthoedd eraill	B2	B1 am y naill ongl neu'r llall. Gwirio'r diagram. Anwybyddu gwerthoedd ychwanegol (cywir neu anghywir) y tu allan i'r amrediad angenrheidiol Cosbi -1 am bob gwerth ychwanegol o fewn yr amrediad (y tu hwnt i 2 gynnig).

© WJEC CBAC Ltd.

21. x(4x – 5) = 2(x + 1) neu gywerth	M1	M1 am weld x(4x – 5) A 2(x + 1) neu gywerth
$4x^2 - 7x - 2$ [= 0]	A1	Anwybyddu presenoldeb enwadur (os yw'n gywir).
$(4x + 1)(x - 2)$ [= 0]	B2	B1 am $(4x \ldots 1)(x \ldots 2)$ NEU am $(2x \pm 1)(2x \mp 2)$ Dilyn trwodd eu hafaliad cwadratig, os yw o anhawster cywerth.
$x = -\frac{1}{4}$ AC $x = 2$	B1	Mae'r ddau ateb yn ofynnol. Dilyn trwodd yn llym 'eu cromfachau deilliadol'. *Caniatáu defnydd o'r fformiwla gwadratig dilyn trwodd eu hafaliad cwadratig, os yw o anhawster cywerth.* $(x =) \quad \frac{7 \pm \sqrt{[(-7)^2 - 4(4)(-2)]}}{2(4)}$ *M1* *Am M1, caniatáu un gwall, o ran arwydd neu amnewid, ond nid o ran fformiwla.* $x = \frac{7 \pm \sqrt{81}}{8}$ *A1* $x = -\frac{1}{4}$ *AC* $x = 2$ *(y ddau ateb yn ofynnol) A1* *Dim marciau am ddull cynnig a gwella.*

© WJEC CBAC Ltd.

CYNLLUN MARCIO TGAU

HYDREF 2022

TGAU
MATHEMATEG
UNED 2 – HAEN UWCH
3300N60-1

© WJEC CBAC Ltd.

CYFLWYNIAD

Cafodd y cynllun marcio hwn ei ddefnyddio gan CBAC ar gyfer arholiad 2022. Cafodd ei gwblhau ar ôl trafodaeth fanwl mewn cynadleddau arholwyr gan yr holl arholwyr a oedd yn ymwneud â'r asesu. Cynhaliwyd y gynhadledd yn fuan ar ôl i'r papur gael ei sefyll fel y gellid cyfeirio at yr ystod lawn o atebion ymgeiswyr, a defnyddiwyd sgriptiau wedi'u llungopïo yn sail i'r drafodaeth. Nod y gynhadledd oedd sicrhau bod y cynllun marcio yn cael ei ddehongli a'i gymhwyso yn yr un ffordd gan yr holl arholwyr.

Y gobaith yw y bydd y wybodaeth hon o gymorth i ganolfannau ond cydnabyddir hefyd y gall athrawon, heb y fantais o gymryd rhan yng nghynhadledd yr arholwyr, fod â safbwyntiau gwahanol ynghylch rhai materion ynglŷn â manylion neu ddehongliad.

Ni all CBAC fod yn rhan o unrhyw drafodaeth na gohebiaeth yn ymwneud â'r cynllun marcio hwn.

© WJEC CBAC Ltd.

CBAC TGAU MATHEMATEG

CYNLLUN MARCIO HYDREF 2022

Uned 2: Haen Uwch	Marc	Sylwadau
1. (Cyfaint y silindr =) $\pi \times 2{\cdot}3^2 \times 5$	M1	Gall gael ei weld neu ei ymhlygu mewn gwaith cyfrifo diweddarach.
= 83(·095….) (cm^3) neu $26{\cdot}45\pi$	A1	Derbyn ateb rhwng 83 ac 83·11 yn gynhwysol.
(Dwysedd y metel =) 423·1 ÷ 83(·095….)	M1	Dilyn trwodd 423·1 ÷ 'eu cyfaint silindr', os nad yw'n 5 na 2·3 (deilliadol neu wedi'i nodi). Anwybyddu unrhyw gynnig ar newid unedau (e.e. 423·1 ÷ 83 ÷ 1000).
Derbyn ateb rhwng 5 a 5·1 (g/cm^3)	A1	Marcio'r ateb terfynol.
1. Dull arall: *(Dwysedd y metel =)* $\frac{423{\cdot}1}{\pi \times 2{\cdot}3^2 \times 5}$	*M2*	*Dyfarnu M1 am weld* $\pi \times 2{\cdot}3^2 \times 5$.
Derbyn ateb rhwng 5 a 5·1 (g/cm^3)	*A2*	A1 am weld $423.1/26.45\pi$ neu $15.9(96\ldots)/\pi$ neu unrhyw ffracsiwn arall wedi'i symleiddio gydag **un** cam ar ôl i'w gyflawni.
2. Un enrhifiad cywir $1 \le x \le 2$ 2 enrhifiad cywir $1{\cdot}15 \le x \le 1{\cdot}35$, (un gwerth < 0, un gwerth > 0) 2 enrhifiad cywir $1{\cdot}15 \le x \le 1{\cdot}25$, (un gwerth < 0, un gwerth > 0) $x = 1{\cdot}2$	 B1 B1 M1 A1	*Mae enrhifiad cywir yn cael ei ystyried yn ddigon i nodi a yw'n* *< 0 neu'n > 0.* *Edrych am brofi* $x^3 + 5x = 8$ *neu gywerth* *Os na welir enrhifiadau, derbyn 'rhy uchel' neu 'rhy isel'.*

x	$x^3 + 5x - 8$		
1	-2		
1.1	-1.169		
1.2	**-0.272**		
1.3	**0.697**		
1.4	1.744	1.15	-0.72913
1.5	2.875	1.22	-0.08415
1.6	4.096	1.23	0.010867
1.7	5.413	1.24	0.106624
1.8	6.832	**1.25**	**0.203125**
1.9	8.359	1.35	1.210375
2	10		

© WJEC CBAC Ltd.

3.(a) Esboniad ysgrifenedig dilys yn cyfeirio at werthoedd negatif **yn cynrychioli ochrau** e.e. " $(4 \times 2 - 10 = -2)$ allwch chi ddim cael gwerth negatif ar gyfer ochr" Rhaid i "x fod yn fwy na 2·5 i gael gwerth positif ar gyfer yr ochr"	E1	Caniatáu "allwch chi ddim cael hyd negatif". Peidiwch â chaniatáu • cyfrifiadau yn unig • "ni all fod yn negatif" • "ni all y gwerth fod yn negatif".
3.(b) $14x - 4 - 2 \times (4x - 10)$ NEU $14x - 4 - 8x + 20$ neu gywerth (swm y ddau hyd=) $6x + 16$ (hyd=) $3x + 8$	M2 A1 B1	Gellir ei weld ar y diagram. Dyfarnu M1 am fwriad o ddull e.e. $4x - 10 + 4x - 10 + \mathbf{?} = 14x - 4$ e.e. $14x - 4 = \mathbf{?} + 2 \times (4x - 10)$ e.e. defnydd anghywir o gromfachau ond gwelir cynnig clir ar y cyfrifiad cywir: $14x - 4 - 8x - 20$. Dilyn trwodd o M1: $14x - 4 -$ 'eu $2 \times [4x - 10]$' neu gywerth, os yw 'eu $8x - 20$' yn gallu cael ei fynegi yn y ffurf $ax + b$, gydag a & b ≠ 0. Sylwch: Mae $14x - 4 - 8x - 20 = 6x - 24$ yn cael M1A1. Gellir ei weld ar y diagram. Marcio'r ateb terfynol. Dilyn trwodd 'eu $6x + 16$' ÷ 2, os yw yn y ffurf $ax + b$, gydag a & $b \neq 0$. Mae $3x + 8$ heb ei gefnogi yn cael M2 A1 B1. Os na ddyfarnwyd marciau, dyfarnu SC1 am ateb terfynol o: • $3x + c$ ($c \neq 8$) • $kx + 8$ ($k \neq 3$ a phositif).
<u>Dull arall:</u> *Gweld $7x - 2$ priodol* *$7x - 2 - 4x + 10$* *(hyd=)* *$3x + 8$*	*B1* *M2* *A1*	*Gall gael ei weld ar y diagram.* Dyfarnu M1 am fwriad o ddull e.e. $4x - 10 + \mathbf{?} = 7x - 2$ *$[14x - 4] \div 2 - [4x - 10]$ neu gywerth* *e.e. defnydd anghywir o gromfachau ond gwelir cynnig clir ar y cyfrifiad cywir* *Gall gael ei weld ar y diagram.* Marcio'r ateb terfynol. *Dilyn trwodd o M1.* Mae $3x + 8$ heb ei gefnogi yn cael B1 M2 A1. Os na ddyfarnwyd marciau, dyfarnu SC1 am ateb terfynol o: • $3x + c$ ($c \neq 8$) • $kx + 8$ ($k \neq 3$ a phositif).

© WJEC CBAC Ltd.

4. <u>(Hyd AB)</u> $18^2 = AB^2 + 10^2$ NEU $(AB^2 =)$ $18^2 - 10^2$ neu gwerth $(AB^2 =)$ 224	M1 A1	sylwch: $(AB^2 =)$ $324 - 100$
$(AB =)$ 14·9(66…) neu 15 neu $4\sqrt{14}$ neu $\sqrt{224}$ (cm)	A1	Dilyn trwodd √'eu 224' os enillwyd M1 ar gyfer M1A0A1. *Dull arall i ddarganfod AB* *Dull cywir a chyflawn fyddai'n arwain at ateb cywir (gan ddefnyddio perthnasoedd trigonometrig).* *M2* *(AB =) 14·9(66…) neu 15 neu $4\sqrt{14}$ neu $\sqrt{224}$ (cm)* *A1*
(Arwynebedd y cylch =) $\pi \times 9^2$	M1	
(Arwynebedd y triongl =) ½ × 10 × 14·9(66…) neu gwerth	M1	Dyfarnu M1 am weld 75 neu $20\sqrt{14}$. Dilyn trwodd ½ × 10 × 'eu *AB',* os nad yw'n 18 na 10. Derbyn unrhyw ddull dilys sy'n arwain at ateb cywir.
254.4(69…) (cm^2) neu 81π **A** 74·8(33..) neu $20\sqrt{14}$ (cm^2)	A1	Ateb rhwng 254·3 a 254·51 (cm^2). Caniatáu 254. Caniatáu 75.
(Arwynebedd y rhanbarth sydd wedi'i dywyllu = 254.4(69) – 74·8(33..) =) 179 i 180 (cm^2)	B1	Caniatáu atebion wedi'u talgrynnu neu eu cwtogi. Dilyn trwodd 'eu harwynebedd cylch' – 'eu triongl' (nid 'eu *AB*') os dyfarnwyd o leiaf un M1 arwynebedd o'r blaen.
<u>Dull arall i gyfrifo'n gyntaf ongl BCA ac yna defnyddio ½absinC i gyfrifo arwynebedd y triongl</u> *(BCA =) $\cos^{-1}\frac{10}{18}$*	*M2*	*M1 am cos BCA = $\frac{10}{18}$ (= 0·555..)* ***Sylwch:** Mae defnydd cywir arall o ddull 'dau-gam' fyddai'n arwain at yr ateb cywir ar gyfer BCA (e.e. darganfod ongl BAC yn gyntaf) yn M2.* *Mae dull rhannol yn M0.*
Enrhifiad cywir yn yr amrediad 56·2 i 56·3	*A1*	*Caniatáu 56 o waith cyfrifo cywir.* *Sylwch: Mae cos BCA = 0·55, BCA = 56·632… NEU cos BCA = 0·56, BCA = 55·944… yn cael M2A0.*
(Arwynebedd y triongl =) *½ × 10 × 18 × sin(56·251…)*	*M1*	*Dilyn trwodd 'eu BCA' os dyfarnwyd M1 blaenorol.*
(Arwynebedd y cylch =) $\pi \times 9^2$	*M1*	*Ateb rhwng 254·3 a 254·51 (cm^2).* *Caniatáu 254.*
254.4(69…) (cm^2) neu 81π ***A*** *74·8(33..) neu $20\sqrt{14}$ (cm^2)*	*A1*	*Caniatáu 75.*
(Arwynebedd y rhanbarth sydd wedi'i dywyllu = 254.4(69) – 74·8(33..) =) *179 i 180 (cm^2)*	*B1*	*Caniatáu atebion wedi'u talgrynnu neu eu cwtogi.* *Dilyn trwodd 'eu harwynebedd cylch' – 'eu triongl' os dyfarnwyd o leiaf un M1 arwynebedd o'r blaen.*

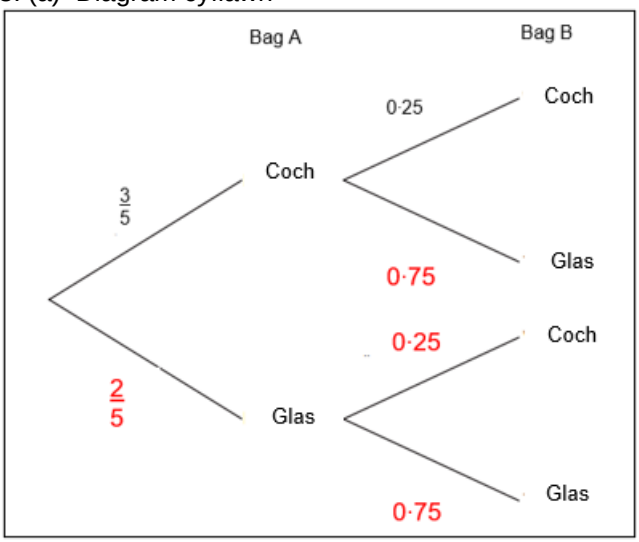

© WJEC CBAC Ltd.

Trefnu a Chyfathrebu.	TC1	Am TC1, bydd disgwyl i ymgeiswyr wneud y canlynol: • cyflwyno eu hateb mewn ffordd strwythuredig • esbonio i'r darllenydd yr hyn maen nhw'n ei wneud ym mhob cam o'u hateb • gosod allan eu hesboniadau a'u gwaith cyfrifo mewn ffordd sy'n glir a rhesymegol • ysgrifennu casgliad sy'n dwyn ynghyd eu canlyniadau ac yn esbonio ystyr eu hateb
Cywirdeb ysgrifennu.	Y1	Am Y1, bydd disgwyl i ymgeiswyr wneud y canlynol: • dangos eu holl waith cyfrifo • gwneud fawr ddim gwallau mewn sillafu, atalnodi a gramadeg, os o gwbl • defnyddio ffurf fathemategol gywir yn eu gwaith cyfrifo • defnyddio terminoleg briodol, unedau priodol, ayyb
5. $YZ = \frac{7}{\cos 41(°)}$ neu $7 \div \cos 41(°)$	M2	Dyfarnu M2 am $YZ = 7 \div \sin 49$ (×sin90) neu $\frac{7 (\times \sin 90)}{\sin 49}$ Dyfarnu B1 am un o'r canlynol: • $\cos 41 = \frac{7}{YZ}$ • $\sin 49 = \frac{7}{YZ}$ • $\frac{YZ}{\sin 90} = \frac{7}{\sin 49}$.
= 9·27(…) neu 9·28 (cm) neu 9.3 (cm)	A1	Derbyn 9(cm) o waith cyfrifo cywir. Ateb cywir yn unig.
*5. <u>Dull arall:</u> *Defnydd **cywir** o ddull 'dau-gam'.*	*M2*	*Mae dull trigonometrig rhannol yn M0.*
= 9·27(…) neu 9·28 (cm) neu 9.3 (cm)	*A1*	*Derbyn 9(cm) o waith cyfrifo cywir.*
6. 25·55 (eiliad) – 12·35 (eiliad) NEU 25·5 (eiliad) – 12·4 (eiliad) + 2 × 0·05 (eiliad)	M2	Dyfarnu M2 am **DDEFNYDD** o'r arffiniau cywir. Os cynigir sawl ymgais heb ddull/ateb yn cael ei nodi yna dylid marcio'r ymgais derfynol. Os na enillwyd M2, dyfarnu M1 A0 am **DDEFNYDD** cywir o werthoedd $12{\cdot}3 \leq t < 12.4$ a $25.5 < t \leq 25{\cdot}6$. [Nodwch: Mae 25·54$\dot{9}$ yn gywerth â 25·55 a gyda'r ateb 13.2 (eiliad) mae'n ennill pob un o'r 3 marc]
= 13·2 (eiliad)	A1	Ateb cywir yn unig. Marcio'r ateb terfynol. Mae 13·2 heb ei gefnogi yn cael M2 A1.
7. $\frac{64}{160} \times 100$ NEU $\frac{64}{1{\cdot}6}$ neu gwerth	M1	Peidiwch â dyfarnu M1 am 160% = 64.
= 40	A1	Dyfarnu M1A1 am ateb wedi'i fewnblannu (e.e. $40 \times 1{\cdot}6 = 64$ neu $\frac{64}{40} \times 100 = 160$),OND dim ond M1A0 os yw'n cael ei wrth-ddweud drwy nodi bod y swm gwreiddiol $\neq 40$. Mae 40 heb ei gefnogi yn cael M1 A1. Mae 40% heb ei gefnogi yn cael M0 A0.

© WJEC CBAC Ltd.

8. (a) Diagram cyflawn 	B2	Dyfarnu B1 am **un** o'r canlynol: • 2/5 neu gywerth ar y gangen Bag A 'Glas' • 0·75 neu gywerth ar gangen Bag B 'Glas' gywir.
8. (b)		Gwiriwch y diagram am atebion. Dilyn trwodd 'eu 2/5' o'r gangen bag A glas, dim ond os yw rhwng 0 ac 1. Dilyn trwodd 'eu 0.75' o gangen bag B glas, dim ond os yw rhwng 0 ac 1.
Gweld $\frac{3}{5} \times 0{\cdot}25$ **NEU** $\frac{2}{5} \times 0{\cdot}75$ neu gywerth	B1	Dyfarnu B1 am weld 0·15 **NEU** 0·3 neu gywerth.
$\frac{3}{5} \times 0{\cdot}25$ **+** $\frac{2}{5} \times 0{\cdot}75$ neu gywerth	M1	Dyfarnu M1 am 0·15 + 0·3.
0·45 neu 9/20 neu gywerth Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol	A1	Dim ond dilyn trwodd os yw'r ateb yn llai nag 1.
9. Dull i ddileu un newidyn e.e. cyfeirnodau hafal **A** bwriad priodol i adio neu dynnu neu ddefnyddio dull amnewid.	M1	Caniatáu un gwall mewn un term (nid y term sydd â chyfernodau hafal).
Newidyn cyntaf wedi'i ddarganfod $x = -4$ neu $y = 2$	A1	Ateb cywir yn unig. Rhaid i'r ateb fod yn rhif cyfan (e.e. nid $x = -12/3$)
Amnewid i ddarganfod yr 2il newidyn.	m1	Dilyn trwodd amnewid 'eu newidyn 1af' os enillwyd M1.
Ail newidyn wedi'i ddarganfod.	A1	Os yw dilyn trwodd yn arwain at ateb rhif cyfan, rhaid iddo gael ei ddangos fel rhif cyfan. Fel arall, derbyn ffracsiwn. Dim marciau am 'gynnig a gwella'. Dim marciau am ateb heb ei gefnogi.
10.(a) $10h^2 - 14ht + 15ht - 21t^2$	B2	Cosbi nodiant arall, fel tt ar gyfer t², -1, unwaith yn unig. B1 am unrhyw dri therm yn gywir. Mae $mh^2 + (1)ht + nt^2$, lle mae *m* ac *n* yn gyfanrifau (ac os nad yw o waith cyfrifo anghywir) yn ymhlygu bod y ddau derm canol yn gywir.
$10h^2 + (1)ht - 21t^2$	B1	Marcio'r ateb terfynol. Yn ymhlygu B2 blaenorol. Dilyn trwodd eu mynegiad, os yw'n gwadratig gyda 4 term i'w hystyried a bod termau tebyg i'w casglu.
10.(b) $7(d + 5)^{10}$	B1	Marcio'r ateb terfynol.

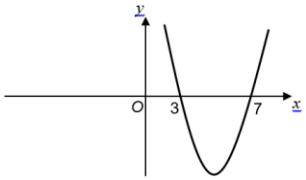

© WJEC CBAC Ltd.

11. (Arwynebedd arwyneb crwm y côn + arwynebedd arwyneb crwm yr hemisffer =) $\pi\times8\times17 + \frac{4}{2}\times\pi\times8^2$ (Cyfanswm yr arwynebedd arwyneb =) Ateb yn yr amrediad 828·9 (cm^2) i 829·512 (cm^2) neu 830 (cm^2) neu 264π (cm^2)	M2 A1	Gellir eu gweld mewn rhannau. Os na ddyfarnwyd M2 , dyfarnu M1 am unrhyw un o'r canlynol: • π×8×17 • gweld 136π neu werth rhwng 427 a 427·312 • $4/2\times\pi\times8^2$ • gweld 128π neu werth rhwng 401·9 a 402·2 Ateb cywir yn unig Mae ateb cywir heb ei gefnogi yn cael marciau llawn.
12. $x = \frac{-(-7)\pm\sqrt{(-7)^2-4\times(59)\times(-13)}}{2\times(59)}$ $= \frac{7\pm\sqrt{3117}}{118}$ x = 0·53, x = –0·41	M1 A1 A1	**Rhaid gweld yr amnewid hwn i'r fformiwla ar gyfer M1, fel arall dylid rhoi M0A0A0.** Caniatáu un gwall yn yr amnewid **<u>am M1 yn unig</u>**, ond rhaid cael y fformiwla gywir. Gall gael ei ymhlygu o'r ddau werth cywir heb eu talgrynnu o x, os dyfarnwyd M1. Ateb cywir yn unig Mae'n rhaid cael y ddau ddatrysiad. Dyfarnu SC3 am y ddau wreiddyn wedi'u talgrynnu'n gywir gan ddefnyddio'r dull cynnig a gwella wedi'i ddefnyddio'n gywir.
13. (Ffactor graddfa arwynebedd =) $(719/241)^2$ NEU $(241/719)^2$ $2063\times(719/241)^2$ NEU $2063\div(241/719)^2$ =18362(·124…cm^2) = 1·8(…m^2)	B1 M1 A1 B1	Neu gywerth. Dilyn trwodd 'eu ffactor graddfa llinol wedi'i sgwario'. Ateb cywir yn unig yn caniatáu dim ond y gwerthoedd hyn: 18000 NEU 18300 i fyny at 18800 NEU 19000 Dilyn trwodd yn <u>llym</u> trawsnewid cywir 'eu harwynebedd' yn m^2. Caniatáu 1·9(…m^2) o waith cyfrifo cywir.
<u>Dull arall</u> *(Arwynebedd y siâp lleiaf = 2063÷10000 =) 0.2063 (m^2)* *(Ffactor graddfa arwynebedd =) $(719/241)^2$ NEU $(241/719)^2$* *$0.2063\times(719/241)^2$ NEU $0.2063\div(241/719)^2$* *= 1·8(…m^2)*	*B1* *B1* *M1* *A1*	*Neu gywerth.* *Dilyn trwodd 'eu ffactor graddfa llinol wedi'i sgwario' A dilyn trwodd <u>yn llym</u> 'eu trawsnewid yr arwynebedd lleiaf' yn m^2.* *Caniatáu 1·9(…m^2) o waith cyfrifo cywir.*
14.(a) 68(°) A theorem segment eiledol.	B2	Peidiwch â derbyn 'theorem (ongl) eiledol' nac 'onglau eiledol' yn unig fel y briodwedd ongl sy'n cael ei rhoi. Gall 68(°) gael ei weld ar y diagram yn *ACB*. B1 am 68(°) Dyfarnu B0 am unrhyw ongl heblaw *ACB* wedi'i nodi'n glir fel 68(°)
<u>Dull arall</u> *Caniatáu **dull cywir a chyflawn** sy'n arwain at ongl o 68(·219…°) A phriodwedd ongl berthnasol (e.e. onglau ar linell syth NEU onglau mewn triongl NEU ddefnyddio'r rheol sin).*	*B2*	*Caniatáu B1 am **ddull cywir a chyflawn** sy'n arwain at ongl o 68(·219…°).*
14.(b) 1/2 × 7 × 13 × sin 68(°) = 42·1(86… cm^2) NEU 42·2(cm^2)	M1 A1	Dilyn trwodd 'eu 68' wedi'i nodi fel eu *ACB* o ran (a). Dyfarnu M1 am ddull cyflawn arall sy'n arwain at ateb cywir o 42·1(… cm^2) NEU 42·2(cm^2).

© WJEC CBAC Ltd.

15. Rhif anghymarebol sy'n enrhifo'n gywir i rhwng 9 a 10, er enghraifft: $\sqrt{90}$, π^2, $\sqrt{5}+7$, $\pi+6$, $\sqrt{107}-1$, $\sqrt[3]{823}$, 3π	B1	Rhif yn y blwch sy'n cael y flaenoriaeth, fel arall rhaid i'r ateb gael ei nodi'n glir. Caniatáu B1 os nad yw'r ateb yn y blwch yn anghymarebol, ond mae'n amlwg wedi dod o enrhifo rhif anghymarebol e.e. 9·49(…), o enrhifo $\sqrt{90}$.
16. $kp(k+p)(k-p)$	B3	Marcio'r ateb terfynol am B3. Dyfarnu B2 am fynegiad cywir sy'n cynnwys dau ffactor binomaidd, e.e. $(k-p)(k^2p+kp^2)$ neu $k(k+p)(kp-p^2)$ neu $(k^2+kp)(kp-p^2)$ Caniatáu B2 am $kp(k\ldots p)(k\ldots p)$ Dyfarnu B1 am unrhyw un o'r canlynol: • $(k+p)(k-p)$ • $k(k\ldots p)(kp\ldots p^2)$ • $k(kp\ldots p^2)(k\ldots p)$ • $kp(k^2-p^2)$ $k(k^2p-p^3)$ NEU $p(k^3-kp^2)$ yn B0
17. Tic yn y blwch ☑	B1	Os dangosir mwy nag un graff, dyfarnu B0.
18.(a) $\frac{1}{9}\times\frac{1}{8}\times\frac{2}{7}$ $=\frac{2}{504}\left(=\frac{1}{252}\right)$	M1 A1	M0 am weld y dull hwn wedi'i ddefnyddio fwy nag unwaith yn y datrysiad. Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol os yw'r ateb ffracsiynol wedi'i symleiddio, fel arall marcio'r ateb terfynol. Derbyn ateb degol o 0·0039(…) NEU 0·004 Os M0, dyfarnu SC1 am weld $\frac{1}{9}\times\frac{1}{8}\times\frac{2}{7}$ NEU $\frac{2}{504}\left(=\frac{1}{252}\right)$ fel rhan o'u datrysiad.
18.(b) (['O' AC 'O' AC unrhyw lythyren arall] NEU ['N' AC 'N' AC unrhyw lythryen arall]) $3\times\frac{2}{9}\times\frac{1}{8}\left(\times\frac{7}{7}\right)+3\times\frac{2}{9}\times\frac{1}{8}\left(\times\frac{7}{7}\right)$ NEU $3\times\frac{4}{9}\times\frac{1}{8}\left(\times\frac{7}{7}\right)$ neu gywerth $=\frac{12}{72}\left(=\frac{1}{6}\right)$	M2 A1	M1 am $3\times\frac{2}{9}\times\frac{1}{8}\left(\times\frac{7}{7}\right)$ NEU $\frac{2}{9}\times\frac{1}{8}\left(\times\frac{7}{7}\right)+\frac{2}{9}\times\frac{1}{8}\left(\times\frac{7}{7}\right)$ NEU $\frac{4}{9}\times\frac{1}{8}\left(\times\frac{7}{7}\right)$ Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol Derbyn ateb degol o 0·16(6…) NEU 0·17 Os dim marciau, dyfarnu SC1 am unrhyw un o'r atebion canlynol (o weithio gyda rhoi'n ôl): Dewis naill ai 'O' neu 'N' — 168/729 neu 56/243 Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol Dewis unrhyw lythyren ddwywaith — 288/729 neu 32/81 Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol 2 neu fwy o gardiau 'O' neu 'N' — 184/729 Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol Dewis unrhyw lythyren 2 neu fwy o weithiau — 309/729 neu 103/243 Anwybyddu gwaith cyfrifo dilynol

© WJEC CBAC Ltd.

19.		Dilyn trwodd hyd at 2il wall ar gyfer lefel gywerth o anhawster. Dylid caniatáu gweld arwyddion lluosi o fewn mynegiadau a chaniatáu lluosi ag 1 ar unrhyw gam.
Gweld $ab + ac^2 + de - dc^2$	B1	Am ehangu cromfachau
$ac^2 - dc^2 = f - ab - de$ NEU $ab + de - f = dc^2 - ac^2$	B1	Am ynysu termau yn c^2. Dilyn trwodd fformiwla gyda phedwar neu fwy o dermau A gydag o leiaf dau derm yn c^2.
$c^2(a - d) = f - ab - de$ NEU $ab + de - f = c^2(d - a)$	B1	Am ffactorio
$c^2 = \frac{f-ab-de}{a-d}$ NEU $c^2 = \frac{ab+de-f}{d-a}$	B1	Am ynysu 'eu c^2' drwy rannu.
$c = \pm\sqrt{\frac{f-ab-de}{a-d}}$ NEU $c = \pm\sqrt{\frac{ab+de-f}{d-a}}$	B1	Am gymryd yr ail israddau. Caniatáu gadael allan $\pm$. Marcio'r ateb terfynol.
20.		Cosbi brasamcanu cynamserol, PA -1, unwaith yn unig.
(x^2 neu BC^2 =) 19² + 29² – 2×19×29×cos36°	M1	
(x neu BC =) 17·6(199…cm)	A2	A1 am (x^2 neu BC^2 =) 310·4(6…) NEU $x = \sqrt{310 \cdot 4(6 \ldots)}$ Dyfarnu A2 os defnyddir $x = \sqrt{310 \cdot 4(6 \ldots)}$ yn gywir mewn gwaith dilynol, ond dim ond A1 os defnyddir enrhifiad anghywir.
(sin BCD =) $\frac{19\times\sin 36°}{17\cdot6(199\ldots)}$ NEU (cos BCD =) $\frac{17\cdot6(199\ldots)^2 + 29^2 - 19^2}{2\times17\cdot6(199\ldots)\times29}$	M2	Dilyn trwodd 'eu 17·6(199…) deilliadol' . M1 am $\frac{\sin BCD}{19} = \frac{\sin 36°}{17\cdot6(199\ldots)}$ neu gywerth NEU M1 am $19^2=17\cdot6(199\ldots)^2+29^2-2\times17\cdot6(199\ldots)\times29\times\cos BCD$
(BCD =) 39·3(3…°)	A1	
(Arwynebedd y sector=) $\frac{39\cdot3(3\ldots)}{360} \times \pi \times 17\cdot6(199\ldots)^2$	M1	Dilyn trwodd am M1 A1 posibl, os dyfarnwyd M1 M2 neu M1 M1 o'r blaen.
Derbyn atebion yn yr amrediad 106(cm²) i 107(cm²)	A1	Rhaid bod o waith cyfrifo cywir.

© WJEC CBAC Ltd.